

PONÈNCIA ESTRATÈGICA

L'OPCIÓ VERDA DE MENORCA,

UNA ESPERANÇA DE FUTUR PEL PLANETA

Ferreries, 1 de Febrer de 2020

L'OPCIÓ VERDA DE MENORCA, UNA ESPERANÇA DE FUTUR PEL PLANETA

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1. ON SOM?	3
2. ELS PRINCIPIS QUE ENS VINCULEN AMB ELS NOSTRES VOTANTS	17
3. LA IMPLANTACIÓ DE MÉS PER MENORCA A LA SOCIETAT	35
4. LA IMPLANTACIÓ DE MÉS PER MENORCA ALS MUNICIPIS	42
5. LA CAIGUDA DEL RÈGIM DEL 78 COM A OBJECTIU COMPARTIT.	47
<u>LES ALIANCES.</u>	47
6. UN PARTIT FORT I ORGANITZAT	54

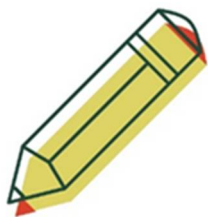
On som ?

La tardor del 2014 naixia formalment **Més per Menorca** amb l'objectiu d'aglutinar formacions polítiques i persones independents que comparteixen l'ideari menorquinista, ecologista, d'esquerres, republicà i feminista. Aquest projecte, articulat al principi com a coalició electoral, i consolidat com a partit polític al primer congrés de 2017, va va suposar una proposta innovadora i arriscada, però que va donar els seus fruits. Des d'aquell moment inicial s'han produït molts esdeveniments polítics i canvis en el context que cal analitzar per poder avançar amb solidesa cap al futur amb l'objectiu, a llarg termini, d'esdevenir la primera força progressista de Menorca.

Més per Menorca va néixer en un moment de gran efervescència política. La legislatura 2011-15 havia estat marcada pel despotisme del Partit Popular, que governava amb majoria absoluta la majoria de municipis, al Consell Insular de Menorca, al Govern de les Illes Balears i a la Moncloa. Vivíem una època d'atacs constants a les conquestes socials i a l'estat del benestar a través de la doctrina neoliberal de l'austericidi a tots els nivells polítics, alhora que cada dia els ciutadans i ciutadanes descobríem nous casos de corrupció. Davant aquest panorama, no es visualitzava cap alternativa possible a la dreta més rànica dels darrers anys, ja que el PSOE no oferia cap proposta política diferenciada i era còmplice, si no part activa, de les receptes neoliberals dictades per la troika. A aquests atacs constants als drets socials hi cal afegir, en el marc de Menorca i les Illes Balears, els ignominiosos atacs contra el territori i la identitat del nostre poble, amb la carretera general i el TIL de José Ramón Bauzá, respectivament, els símbols més evidents d'aquesta ofensiva reaccionària. En aquest context, feia la impressió que els partits tradicionals no donaven més de si, que no servien per recollir les aspiracions ciutadanes i calien instruments nous: era una crisi de representació. Així doncs, van

començar a proliferar noves opcions polítiques construïdes de forma assembleària que eren capaces de despertar il·lusió en tantes persones que s'havien sentit abandonades durant aquells anys i que amenaçaven el bipartidisme. Precisament en aquest context va néixer **Més per Menorca**, un context marcat per les conseqüències de la crisi econòmica, el fenomen del 15-M i el creixement de l'independentisme al Principat de Catalunya.

Les eleccions europees del 2014 van ser un primer avís als partits tradicionals del règim: el bipartidisme havia funcionat durant molts anys, però no tenia garantida la seva supervivència. Però el gran terratrèmol polític va arribar just un any després, a les eleccions municipals i autonòmiques del 2015, quan la “nova política” va aconseguir importants alcaldies i autonomies arreu de l'Estat, com les alcaldies de Barcelona i Madrid. A la nostra illa la sorpresa la va donar **Més per Menorca**, que s'erigia com a digna competidora dels grans partits sucursalistes, una opció política que havia sabut llegir el moment polític i era capaç de canalitzar el rebuig als atacs proferits contra el territori, el paisatge, els drets socials i la llengua. Una opció política que, a més, permetia combinar el millor dels 40 anys d'experiència i tradició política del PSM amb els millors aspectes de la nova política: horitzontalitat, proximitat i transparència. Aquesta modesta coalició política va obtenir d'aquesta manera la Presidència del Consell de Menorca i grup propi al Parlament. En l'àmbit municipal les candidatures i agrupacions d'electors recolzades per **Més per Menorca** es van erigir com la primera força, aconseguint les alcaldies de Ciutadella, Ferreries, Maó i Sant Lluís. La legislatura que s'obria va servir, a Menorca i a les Illes Balears, per desfer l'empasta que havia deixat la dreta (paralització de les obres de la carretera general, retorn al consens amb la comunitat educativa, etc.) i va permetre realitzar grans avenços en molts temes: recuperació de drets socials, pressupostos participatius, recuperació de l'Impost de Turisme Sostenible, etc. Ara bé, fins ara molts d'aquests canvis només s'han pogut iniciar o, en altres casos, directament han quedat en el tinter. Ara bé, el cicle electoral del 2015 no va culminar amb un canvi polític a la Moncloa. La vella política va resistir l'embat amb una mala salut de ferro. El

2015 el Partit Popular va tornar a guanyar les eleccions generals i, després d'una repetició electoral, Mariano Rajoy va aconseguir ser reelegit el 2016. Mentrestant, el PSOE aconseguia repetir com a segona força i no es produïa el somiat sorpasso per part de *Podemos* (2015) ni *Unidas Podemos* (2016), que quedaven en tercera posició per darrere dels partits tradicionals. D'aquesta manera, Pablo Iglesias no aconseguia tocar el cel i el 15M no arribava a la Moncloa.

La resiliència de la vella política, tanmateix, té un preu important: la incapacitat d'afrontar políticament els principals reptes com ara la qüestió territorial i, especialment, catalana. El gener del 2016 Carles Puigdemont va substituir Artur Mas com a president de la Generalitat amb l'objectiu de convocar un referèndum d'autodeterminació per Catalunya. El referèndum de l'1 d'octubre, que representa el desafiament més important per a l'Estat des del 1978, va tirar endavant tot i la suspensió de convocatòria d'aquest per part del Tribunal Constitucional i l'ofensiva de tota la maquinària política, repressiva i comunicativa de l'estat. En conseqüència, més enllà de la violència policial del primer d'octubre, els líders polítics de l'independentisme han estat enviats a la presó o bé han partit a l'exili. L'estat roman intacte, però ha pagat un preu alt en forma d'inestabilitat i credibilitat, sense haver estat capaç, encara, de resoldre el conflicte.

En l'àmbit global, en el període 2015-2019 també cal destacar la consolidació de nous moviments progressistes que obren noves perspectives per a la nostra formació. Destaquen especialment els moviments feminista, LGTBI+ i ecologista. Es tracta de moviments que han agafat molta força a Europa i que han vingut per quedar-se. De manera més focalitzada també, són rellevants el moviment independentista escocès i català. Com que en cap cas convé entendre el què passa políticament a Menorca com quelcom aïllat del context global, convé dedicar unes paraules a l'auge del moviment ecologista, així com a l'independentisme escocès i català.

La **crisi climàtica** cada cop preocupa més a la societat i aconsegueix mobilitzar més persones. Així ho constaten diferents estudis, com el darrer eurobaròmetre sobre el canvi climàtic, segons el qual el 79% de la ciutadania europea creu que el canvi climàtic és un problema “molt greu”, percentatge que arriba al 89% en el cas de l'Estat espanyol (Eurobaròmetre, 2019). A més, aquesta és una preocupació creixent: en els darrers dos anys la xifra ha crescut en tres punts. De fet, segons una recent enquesta del Real Instituto Elcano, els ciutadans i ciutadanes de l'Estat espanyol perceben la crisi climàtica com el problema més greu al qual s'enfronta el món, sense que els partidaris de les tesis negacionistes vagin més enllà de la marginalitat (no superen el 3% del total) (Real Instituto Elcano, 2019). Ara bé, també cal tenir en compte que la preocupació per la qüestió climàtica no és homogènia entre tota la població: són especialment les generacions joves les més sensibles cap aquest tema. No comptam amb xifres sobre la preocupació vers la crisi climàtica entre, específicament, la ciutadania de Menorca. Ara bé, tot fa pensar que a l'illa aquesta preocupació és compartida en la mateixa mesura - si no més i tot- que a la resta de l'Estat. Sense anar més lluny, el passat mes de setembre la vaga pel clima va aconseguir aplegar a Maó unes 2.500 persones, una quantitat gens menyspreable. Que enllaça amb les manifestacions històriques en defensa del territori i el medi ambient liderades des de 1977 per associacions veïnals, socials, ecologistes i partits polítics. Així doncs, la creixent preocupació pel canvi climàtic i el medi ambient cobra cada cop més importància i s'està consolidant com una de les línies divisòries entre esquerra i dreta.

Un altre element destacat a nivell europeu és la reformulació dels nacionalismes clàssics sota un prisma postnacional, molt especialment a Catalunya i Escòcia. L'èxit electoral tant del Partit Nacional Escocès com d'Esquerra Republicana s'explica per l'allunyament del nacionalisme clàssic de caràcter identitari. En el cas d'ERC, l'èxit no s'explica sense la introducció d'un discurs netament republicà on tots els ciutadans i ciutadanes, independentment de la seva adscripció nacional, hi poden participar en peu d'igualtat. Es tracta d'una revolució conceptual al voltant del dret a decidir i de la

mateixa noció de pertinença nacional, que ha superat el llast del romanticisme essencialista propi dels nacionalismes tradicionals i ha modernitzat la tradició del catalanisme com a projecte democràtic i republicà. Deixa enrere una concepció romàntica de la nació basada en la reivindicació cultural i lingüística per abraçar una idea molt més política de la nació. El projecte sobiranista d'ERC pretén consolidar un model democràtic sòlid per a un país socialment equilibrat i avançat que esdevingui referent econòmic, social, polític i cultural del sud d'Europa. Per açò la construcció de la República suscita un suport tan ampli. L'èxit del sobiranisme postnacional obre noves perspectives per a la nostra formació: cal distanciar-nos de l'identitarisme que practiquen els grans estats-nació i, especialment, Espanya.

A les antípodes d'aquests nous moviments socials, el creixement de forces populistes d'ultradreta ha estat també una constant a la major part de les democràcies liberals del món en el període 2015-2019. Els dos exemples paradigmàtics són Jair Bolsonaro i Donald Trump, presidents de Brasil i els EUA, respectivament; però també cal destacar Matteo Salvini i la *Lega* a Itàlia, Le Pen a França, Alternativa per Alemanya, etc. El sorgiment d'aquestes opcions polítiques no és més que el reflex d'importantes tensions socials i culturals derivades de l'ordre neoliberal global. Aquestes formacions s'alimenten del desencís i la por dels "perdedors de la globalització", aconseguint canalitzar la indignació d'una part important de la classe obrera a partir d'un discurs populista, ultraconservador i antisistema. A l'Estat Espanyol, emperò, aquest fenomen no ha estat un perill real fins a l'entrada de Vox al Parlament d'Andalusia el desembre del 2018. A diferència dels moviments d'ultradreta antisistema com Donald Trump o Le Pen, la base social de Vox no és, encara, tan transversal: no està tan arrelat a la classe treballadora, ja que els seus quadres procedeixen principalment dels sectors més radicalitzats del Partit Popular, hereus de la ideologia nacionalcatòlica pròpia del règim franquista. De fet, el discurs i èxit de Vox es basa principalment en un element: la defensa a ultrança de la unitat d'Espanya.

El 2018 es va produir a Madrid un gir polític molt inesperat: després de la publicació de la sentència del Cas Gürtel sobre el finançament irregular del Partit Popular, el descrèdit de l'executiu de Rajoy va ser màxim, fet que va portar el PSOE a presentar una moció de censura que va aconseguir el suport d'Unidas Podemos i de les formacions sobiranistes catalanes, valencianes i basques, enviant Mariano Rajoy a la paperera de la història i portant Pedro Sánchez a la Moncloa. Tanmateix, després d'uns mesos al capdavant de l'executiu, i davant la impossibilitat d'aprovar els pressupostos pel 2019, Pedro Sánchez va convocar eleccions el 28 d'abril del 2019, un mes abans de les eleccions municipals i autonòmiques. Aquest nou cicle electoral ja no ha estat marcat pel creixement de la nova política com havia passat el 2015, sinó pel creixement de la ultradreta.

El desenllaç de les eleccions de l'abril del 2019 ja és conegut: el PSOE va aconseguir guanyar unes eleccions generals onze anys després, enfonsant a Unidas Podemos a la quarta posició -val a dir, emperò, que a un dels territoris on UP va aguantar millor l'embat va ser, precisament, les Illes Balears, absorbint una bona part del vot de Més- i deixant una dreta radicalitzada i atomitzada (PP-Cs-Vox) incapaç de sumar la majoria necessària per recuperar la Moncloa. Sis mesos després de les eleccions de l'abril del 2019, però, i davant la impossibilitat de Pedro Sánchez i Pablo Iglesias de conformar un govern de progrés, la ciutadania de l'Estat es va veure de nou abocada a unes noves eleccions generals. Mig any després, doncs, el PSOE va tornar a guanyar les eleccions però sense aconseguir els objectius que s'havia marcat i perdent tres diputats. Com a resultat, la correlació de forces entre dreta i esquerra s'ha mantingut inalterada tot i un important increment de la fragmentació parlamentària i alguns moviments significatius. El més important és l'enfonsament de Ciudadanos i el fort creixement de Vox, que s'ha convertit en la tercera força. Davant aquests resultats, Pedro Sánchez ha fet un enèsim canvi de discurs recuperant el pacte amb Pablo Iglesias a l'espera del que decideixen els partits sobiranistes, molt especialment ERC, que tenen un altre cop la clau de la governabilitat. En qualsevol cas, el PSOE s'ha convertit en un dels pocs partits

socialdemòcrates europeus capaç de tornar al govern tot i que amb enormes dificultats. S'ha sabut recompondre de forma satisfactòria, a diferència dels seus companys de França, Itàlia, Grècia o Alemanya.

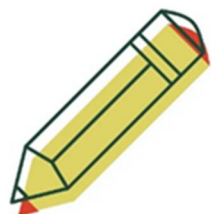
Tornant a Menorca, les eleccions municipals i autonòmiques del 2019 van servir per revalidar els prop de 7.000 vots que **Més per Menorca** va obtenir el 2015 a les eleccions al Consell Insular (17,82%) i al Parlament (15,42%). Aquesta quantitat de vots està molt per sobre dels resultats que havien obtingut les formacions que van precedir **Més per Menorca**, ja que el PSM només havia superat els 4.000 vots en dues ocasions: el 1995 (4.013 vots, un 11,85% del total) i a les eleccions al Consell Insular del 2011 (4.237 vots, 11,16%). Ni tan sols l'Entesa de l'Esquerra de Menorca s'havia aproximat als 7.000 vots: l'any 1991 va obtenir el seu màxim històric de 4.654 vots (14,09%). Per tant, la fórmula de **Més per Menorca** ha tornat a funcionar.

Ara bé, **aquests 7.000 sufragis encara són lluny del sostre de vots al qual pot aspirar Més per Menorca**, que en un estudi extern encarregat el 2017, es xifra en 13.200 vots¹. L'estudi desglossa aquests potencials votants en tres categories: 3.100 probables, 2.100 possibles i 2.900 difícils. D'aquests potencials votants, la major part són compartits amb PSOE (uns 3.300 votants) i Podemos (uns 3.000 votants). En canvi, la bossa de votants que es disputen **Més per Menorca** i el Partit Popular és molt reduïda: uns 460 votants. Destaca, doncs, que la major part dels vots en disputa als quals pot aspirar **Més per Menorca** pertanyen al bloc del centreesquerra: és en aquest àmbit que hem de treballar. De fet, arribar als 13.200 sufragis és segurament un objectiu massa ambiciós per a **Més per Menorca**, almanco en el curt i mitjà termini. En canvi, **11.000 vots i escaig serien suficients per convertir-se en primera força política a Menorca, i no és una xifra irrealitzable** si tenim en compte el nombre d'electors que voten candidatures municipals participades o recolzades per **Més per Menorca**. La suma dels vots obtinguts

¹ De cara al 2023 convindrà realitzar un nou estudi demoscòpic per actualitzar aquestes dades.

per les diferents candidatures municipals a les quals **Més per Menorca** dóna suport ascendeix fins als 11.450 vots. No hem de perdre de vista que moltes d'aquestes candidatures estan també recolzades per Esquerra Unida, Podemos i, fins i tot en el cas de Junts per Llo, pel PSOE. En qualsevol cas, però, el número reflecteix el total de

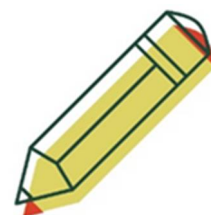
menorquines i menorquins que estan disposats a "compartir" l'espai amb **Més per Menorca** i que no els importa votar una marca electoral que no sigui d'abast estatal. Aquests 11.000 vots permetrien a **Més per Menorca**, val a dir-ho, convertir-se en la primera força política de l'illa.

ELECCIONS 2019	Municipals ²		Consell Insular		Parlament de les Illes Balears	
	Vots	%	Vots	%	Vots	%
Ciutadella	3.391	28,40%	2.855	24,21%	2.414	20,32%
Maó	2.962	24,97%	1.430	12,21%	1.208	10,6%
Alaior	1.966	44,53%	626	14,43%	515	12,34%
Es Castell	752	22,90%	424	13,33%	380	11,86%
Sant Lluís	573	20,24%	350	12,74%	324	11,71%
Es Mercadal	666	33,65%	396	20,39%	343	17,66%
Ferrerries	1.140	45,47%	738	29,63%	664	26,68%
Es Migjorn Gran	-	-	134	16,36%	112	13,78%
TOTAL	11.450	29%	6.953	17,82%	5.960	15,42%

Taula I

² En aquest cas no es recull el resultat de Més per Menorca sinó de la candidatura que en forma part.

L'electorat de **Més per Menorca** és molt fluid i el seu grau de fidelització és encara molt baix. La fluïdesa dels nostres electors es pot veure en la diferència de vots entre eleccions. Hi ha una important bossa de votants que confien amb **Més per Menorca** en les eleccions al Consell però que a les eleccions al Parlament opten per una altra opció política. Aquesta és una fracció prou significativa del nostre electorat: un 15% dels votants que van optar per **Més per Menorca** al Consell no van repetir al Parlament. En termes absoluts es tracta, aproximadament, d'uns nou-cents votants. Els resultats electorals (vegeu taula I) permeten intuir que aquest vot es desplaça majoritàriament cap al PSOE: si bé **Més per Menorca** retrocedeix uns nou-cents vots, el PSOE creix en uns cinc-cents vots, mentre que *Unidas Podemos* només en guanya 138 (cal apreciar, a més, que la participació en les eleccions al Parlament és menor que la participació en les eleccions al Consell). També cal assenyalar, dins d'aquests possibles desplaçaments de vot cap a partits de l'espectre de l'esquerra, el que a les eleccions al Parlament recull el PACMA (504 vots, un 1,28%) que, en canvi, no es presenta a les eleccions al Consell. Es probable que una part significativa d'aquestes 504 paperetes siguin per a **Més per Menorca** en les eleccions al Consell.

	Vots eleccions Consell Insular 2019	Vots eleccions Parlament 2019	Variació
Més per Menorca	6.953	6.058	-895
PSOE	10.410	10.940	530
UP	4.307	4.445	138

Taula II

Aquesta inestabilitat és encara més forta entre els vots obtinguts a eleccions municipals, insulars, autonòmiques i generals. Així, els prop de set mil vots en les eleccions al Consell Insular minven fins els sis mil en el cas de les eleccions al Parlament

i descendeixen fins a poc més de 4.500 vots en les eleccions al Senat³ (tot i ser una xifra molt més elevada que els vots que va obtenir la coalició amb Esquerra Unida l'any 2015 o els vots que, per separat, van obtenir PSM i Verds el 2011). Aquesta tendència, doncs, no fa més que reforçar aquesta idea que el votant de **Més per Menorca** és encara molt fluid i inestable.

Per comprendre millor el pes electoral del nostre partit, cal fer també una anàlisi de la realitat municipal, atenent sobretot a la diversitat política del municipalisme a Menorca:

Més per Menorca no s'ha presentat mai, com a tal, a unes eleccions municipals, ja que en cada municipi existeix una realitat diferent i una fórmula electoral diferent. Per a simplificar l'anàlisi, s'han agrupat les diferents fórmules en quatre grups.

*Candidatura orgànicament lligada a **Més per Menorca**: el cas de Ciutadella*

El municipi de ponent és l'únic municipi on, a les dues darreres convocatòries electorals, s'ha optat per concórrer-hi sota la marca PSM-Més per Menorca. El percentatge de vot obtingut pel PSM a les eleccions municipals va ser el més elevat de l'illa (un 28,40%). A Ciutadella, a més, **Més per Menorca** va ser la força més votada al Consell (24,21%). Ara bé, entre els resultats del PSM a les municipals i els de per **Més per Menorca** al Consell es perden un 15% dels vots, i un 15% més a les eleccions al Parlament. La hipòtesi més plausible és pensar que aquests votants dirigeixen majoritàriament el seu vot cap al PSOE, que va obtenir un 30% més de vots a les eleccions al Parlament que a les eleccions municipals. En canvi, Unidas Podemos va experimentar un creixement més moderat. Aconseguir que tots els votants del PSM a Ciutadella optin també per **Més per Menorca** suposaria guanyar uns mil vots més, una xifra gens menyspreable.

³ Aquesta és la xifra de vots obtinguda a les primeres eleccions generals del 2019, del 28 d'abril. En el cas de la repetició electoral del 10 de novembre, la quantitat és encara més baixa.

Les agrupacions d'electors històriques del centre de l'illa: Ferreries i Es Mercadal

A Ferreries i Es Mercadal l'aposta de **Més per Menorca** sempre ha estat la fórmula d'agrupació d'electors clàssica: les Enteses, dues agrupacions d'electors amb una notable tradició, implantació i, sobretot en el cas ferrierenc, experiència en la gestió municipal. A més de **Més per Menorca**, però, també formen part de les Enteses els partits integrants d'Unidas Podemos. Mentre a Ferreries l'Entesa governa l'Ajuntament des del 2015 amb una àmplia majoria absoluta, en el cas des Mercadal l'Entesa és la segona força al consistori, essent l'única formació que, en els darrers comicis, va incrementar el suport entre l'electorat. Entre els votants d'aquestes agrupacions existeix una notable fidelitat cap a **Més per Menorca**, sobretot en el cas de Ferreries: gairebé dues tercers parts dels votants de l'Entesa atorguen la seva confiança a **Més per Menorca** al Consell Insular: aquesta és l'agrupació d'electors més “fidel” al partit menorquinista. La fidelitat del vot es redueix més si parlem de les eleccions al Parlament, on només un 58% dels votants de l'Entesa opten per la candidatura menorquinista. En el cas des Mercadal, els percentatges són força inferiors: **Més per Menorca** aconsegueix la confiança del 60% dels votants de l'Entesa al Consell, i del 51% al Parlament. Llavors, què voten els electors de l'Entesa que no opten per **Més per Menorca**?

A Ferreries, Unidas Podemos només va obtenir el suport d'entre el 14% i el 15% dels votants de l'Entesa a les eleccions del Consell Insular i del Parlament. Aquest element fa pensar que la majoria dels votants que opten per l'Entesa de Ferreries però no confien amb **Més per Menorca** a les eleccions insulars i autonòmiques es van decantar després pel PSOE: aquest partit va obtenir a Ferreries un 44% més de suports a les eleccions insulars que a les municipals. Si es compara amb els resultats al Parlament, el percentatge ascendeix fins prop del 58%.

A diferència del que passa a Ferreries, a Mercadal l'opció més plausible en aquest cas és pensar que la majoria dels votants de l'Entesa que no opten per **Més per Menorca** ho

van fer per Unidas Podemos i no pel PSOE a les eleccions insulars i autonòmiques. Així, Unidas Podemos va aconseguir arrossegar entre el 30% i el 32% dels votants de l'Entesa a les eleccions al Consell i Parlament.

No presentar una candidatura diferenciada: Alaior i Es Migjorn Gran

Es Migjorn és l'únic poble menorquí on ja fa massa anys que els electors només poden triar entre dues opcions polítiques a les eleccions municipals: PP i PSOE. Cal apuntar que tot i que es van dur a terme esforços per intentar presentar una candidatura municipal de **Més per Menorca**, aquests no van fructificar. Així, després d'anys d'un mandat en lluites estèrils dins l'equip de govern del PSOE, el 2019 els migjorners van optar, pel Partit Popular.

En el cas d'Alaior passa quelcom similar: quan només es presenten dues opcions polítiques, guanya la dreta. En aquest municipi **Més per Menorca** ha apostat per l'agrupació d'electors de Junts per Lô, en la qual també participa el PSOE. Aquesta fórmula és insuficient perquè no aconsegueix aglutinar tot l'electorat progressista i ha estat superat en dues ocasions pel PP, que ha obtingut dues majories absolutes amb marges de vot molt estrets.

Pel que fa al vot de **Més per Menorca**, a Alaior va aconseguir engrescar el 32% de l'electorat de Junts per Lô a les eleccions insulars (26% en el cas del Parlament). La major part del votant de Junts per Lô va optar, a les eleccions insulars i autonòmiques, pel PSOE. En un percentatge inferior, una part dels votants de Junts per Lô es van dirigir cap a UP (aproximadament el 21%). En el cas des Migjorn, tot i no tenir cap referent menorquinista en l'àmbit local, els migjorners confien en **Més per Menorca** a les eleccions insulars: en termes percentuals, **Més per Menorca** va obtenir aquí millors resultats que a Alaior i que als municipis de Llevant.

Les noves agrupacions d'electors de Llevant: Maó, Es Castell i Sant Lluís

En aquests tres municipis, **Més per Menorca** dona suport a cadascuna de les agrupacions d'electors del municipi: Ara Maó, Som Es Castell i Volem Sant Lluís, candidatures que també estan participades per Unidas Podemos. Tant Ara Maó com Volem Sant Lluís van obtenir l'alcaldia als comicis del 2015 però van experimentar un lleuger retrocés en la darrera convocatòria del 2019 que va provocar la pèrdua del càrrec de primer regidor.

Si bé és cert que els votants d'aquestes tres agrupacions d'electors van apostar majoritàriament per **Més per Menorca** (l'excepció serien els votants d'Ara Maó, que van optar majoritàriament per **Més per Menorca** al Consell però al Parlament es van decantar principalment per UP), és en aquesta zona de l'illa on **Més per Menorca** pot créixer més: Maó és el municipi on **Més per Menorca** obté, en termes relatius, uns resultats més modestos (12,21% en el cas del Consell, 10,60% en el cas del Parlament). En el cas des Castell i Sant Lluís, **Més per Menorca** va obtenir una fidelitat per part dels votants de les agrupacions d'electors similar, tot i que lleugerament inferior, al dels votants de l'Entesa des Mercadal i Fornells.

Aquesta anàlisi electoral apunta, emperò, que hi ha espai electoral suficient per córrer perquè **Més per Menorca** es converteixi en la força política dominant de Menorca. Davant açò, l'objectiu d'aquesta ponència és plantejar una estratègia política que ho faci possible. Llavors, com podem passar dels 7.000 sufragis actuals als 11.000 potencials i aconseguir major estabilitat entre el vot a les candidatures municipals participades per **Més per Menorca**, les eleccions autonòmiques i les eleccions generals?

Si bé abans s'ha comentat que una part de l'electorat que vota **Més per Menorca** a les eleccions insulars es decanta pel PSOE a les eleccions al Parlament més que no pas per UP, en el cas de les eleccions generals sembla que la tendència és la contrària: així, la majoria dels vots que perd aquí **Més per Menorca** anirien a parar a Unidas Podemos més que no pas cap al PSOE. Tot i que cal prendre aquesta taula amb un cert escepticisme

(les eleccions del novembre van comptar amb una participació més baixa que les del maig), les dades semblen indicar que el votant menorquinista es desplaça majoritàriament cap a Unidas Podemos.

VOTS ELECCIONS	Consell Insular 2019.	Generals 10-N. Senat Menorca.	Variació
Més per Menorca	6.953	3.268	-3685
PSOE	10.410	10.154	-256
Unidas Podemos	4.307	7.134	+2827

Taula III

Les Illes Balears s'han convertit amb l'únic territori de l'estat espanyol amb llengua i característiques geogràfiques pròpies sense representació al Congrés dels diputats, on fins a 8 comunitats autònomes tenen formacions pròpies (Galícia, Cantàbria, País Basc, Navarra, Aragó, Catalunya, País Valencià i Canàries). Hi ha dues raons principals que expliquen aquest fet. La primera té a veure amb la manca de cohesió social i territorial de les Illes Balears, la qual fa molt difícil articular una formació pròpia. La segona i més important és la nostra incapacitat d'articular un relat i una proposta guanyadora a les eleccions generals. **Més per Menorca** és percebut com una opció fiable i eficaç per a la política local, insular i autonòmica, però també com una formació essencialment nacionalista amb poca capacitat de defensar els interessos propis de les illes. Ni és una formació útil per fer sentir la nostra veu a l'estil *Teruel Existe*, ni tampoc és una formació ideològicament prou diferenciada de les altres. L'ecologisme que ens caracteritza s'esfuma per complet quan arriba l'hora de votar a les generals. Als ulls de l'electorat no tenim un relat útil ni consistent per arribar a Madrid.

Els principis que ens vinculen amb els nostres votants

Aquesta ponència es marca el repte de convertir **Més per Menorca** en la formació política hegemònica de la política menorquina. Aquest objectiu es complirà en la mesura que sapiguem **atraure els 11.000 potencials votants** que, segons els estudis existents, disposa la nostra formació. Per fer-ho possible són necessaris cinc elements bàsics. Primer, adaptar la formació a un context polític canviant; segon, consolidar un programa polític que cohesioni l'electorat progressista menorquí al voltant de **Més per Menorca**; tercer, desenvolupar una acció política més enllà de Menorca que doni coherència al nostre programa menorquinista; quart, millorar la implementació i la incidència de **Més per Menorca** dins la societat menorquina i cinquè, organitzar millor internament la nostra formació per fer-la més efectiva i cohesionada.

De l'anàlisi contextual anterior se'n desprèn que el context polític que va donar lloc a la creació de **Més per Menorca** ha canviat significativament. La qüestió que marca l'agenda política ja no és tant el descrèdit del bipartidisme, sinó la urgència de fer front als grans reptes posposats per la crisi del 2008. Si vol convertir-se en la força hegemònica de Menorca, **Més per Menorca** ha de donar una resposta local a la creixent insostenibilitat social, ambiental, econòmica i política del sistema global. La raó de ser de **Més per Menorca** dins aquest nou context és, sobretot, l'impuls de canvis estructurals i polítiques valentes que facin front a la insostenibilitat del sistema. Si el 2015 l'objectiu de fer fora Bauzá i el PP era suficient per mobilitzar l'electorat progressista, avui l'antipolítica -el "que se'n vagin tots" del 15M- ja no és suficient. Tot i açò, la relativa recuperació del PSOE, que pot ser conjuntural, és una gran oportunitat per a la nostra formació en la mesura que permeti visualitzar les limitacions de la socialdemocràcia clàssica per a donar resposta als grans reptes pendents. Més prest que tard es farà

evident que sense canvis estructurals en l'economia, en el sistema impositiu i productiu o en el règim del 78, no és possible assolir els nous reptes. **Aquesta ponència proposa reforçar el paper de Més per Menorca com a motor de canvi que impulsa aquestes polítiques valentes en el context de la nostra illa.**

Si volem convertir **Més per Menorca** en una força hegemònica a Menorca, és necessari reforçar **un programa i un discurs polític que cohesioni el nostre potencial electoral i doni resposta a les seves inquietuds**. D'acord amb els estudis demoscòpics existents, els 11.000 potencials votants de **Més per Menorca** són d'arrel progressista i comparteixen una sensibilitat ecologista, una estima per Menorca, una preocupació per l'erosió de l'estat de benestar i un compromís amb la democràcia i la decència en política. Les problemàtiques que generen més preocupació són, per aquest ordre, la connectivitat exterior, la creació de llocs de feina, la millora de l'assistència sanitària, la diversificació econòmica, la defensa del territori i el medi ambient, posar fi a la corrupció política i millorar l'educació. Ara bé, **Més per Menorca** no és percebut, en termes generals, com el partit capaç de solucionar algunes d'aquestes problemàtiques, molt especialment els que tenen a veure més directament amb l'economia i l'estat de benestar: crear ocupació, millorar l'assistència sanitària i l'educació. Aquesta ponència proposa centrar la nostra acció política en el punt de trobada de l'electorat progressista menorquí, que es resumeixen en quatre grans eixos: l'ecologisme com a eina de transformació econòmica i social; l'estat del benestar com a garantia de progrés; l'articulació política del menorquinisme; i la radicalitat democràtica. D'acord amb els estudis existents, la nostra formació està ben situada en els eixos ecologista, menorquinista i de radicalitat democràtica, però no així amb els temes que tenen a veure amb l'economia i l'estat de benestar. No es tracta només d'establir un relat atractiu, sinó de **relligar programàticament el menorquinisme polític amb la necessària transformació de l'economia i el sistema polític** per a fer front als grans reptes climàtics, econòmics, socials, culturals i de l'estat de benestar. Aquest programa polític s'emmarca en la tradició política verda que està guanyant terreny ràpidament a

Europa, i del qual **Més per Menorca** forma part. La proposta d'aquesta ponència és **consolidar Més com l'expressió menorquina del moviment verd en el sentit més ampli.**

Per altra banda, un dels principals problemes de **Més per Menorca** és la poca incidència fora de Menorca, molt especialment davant l'estat espanyol i la Unió Europea. **Més per Menorca** és percebuda com una formació “dèbil” que “no té prou força per aconseguir coses fora d'aquí” però també, com una opció política amb molt poques possibilitats d'obtenir representació més enllà del Parlament de les Illes Balears, aquestes dues coses dificulten l'elecció de Més per Menorca per part dels diferents votants. Aquest fet es veu agreujat per la manca de relació amb partits de fora de Menorca que puguin vehicular i fer possible les nostres reivindicacions. No debades les Illes Balears són l'única autonomia amb llengua pròpia i geografia insular sense una formació pròpia al Congrés dels diputats. Si volem consolidar **Més per Menorca** com a una força hegemònica hem de liderar una estratègia política menorquinista més enllà de Menorca que defensi d'una manera efectiva els interessos dels menorquins i menorquines. Açò passa, entre altres coses per consolidar un sistema de relacions i aliances internes i externes que demostrï als potencials electors que votar **Més per Menorca** no és tan sols defensar Menorca sinó també i sobretot construir-la des d'una perspectiva ecologista i social.

Finalment, si volem esdevenir la força hegemònica a Menorca, és necessari millorar l'organització interna i incidir més i millor dins la societat, dos àmbits en els quals hi ha molt camp per córrer. Som una formació valorada per la nostra manera de fer, molt propera a la gent, el nostre caràcter assembleari i participatiu i sobretot per les nostres mans netes de corrupció. El potencial votant progressista valora especialment la nostra capacitat de realitzar propostes realistes i realitzables així com el comportament, la gestió i la confiança que transmeten els nostres càrrecs públics. Ara bé, encara tenim mancances organitzatives importants que resten incidència a la nostra acció política. El repte més

important té a veure amb la complexitat i diversitat de la nostra pluralitat política: el menorquinisme polític està representat per sigles diferents a cada nivell polític.

A. L'ecologisme com a eina de transformació econòmica

Hi ha una preocupació creixent per la crisi climàtica i ambiental arreu del món, especialment entre els més joves, que també és perceptible a Menorca. Aquesta creixent sensibilitat ambiental és una oportunitat per a la nostra formació, atès que els dos partits de centreesquerra d'abast estatal (PSOE i Unides Podem) no tenen l'ecologisme com la seva principal raó de ser, tot i que fan molts esforços per donar-se un vernís verd. **Més per Menorca** està cridat a seguir omplint el buit que deixen els partits sucursalistes per situar-se dins l'imaginari col·lectiu com la formació verda menorquina i esdevenir el referent polític de l'ecologisme responsable a Menorca. Si no ho feim nosaltres algú altre ho farà. Aquesta aposta no representa, en cap cas, començar a treballar del no-res: **Més per Menorca** representa una tradició política que durant quaranta anys ha liderat la lluita per la defensa del territori, i així ho perceben els ciutadans i ciutadanes. A més, les formacions que l'han precedida sí que tenen, des de bon començament, l'ecologisme com un pilar central de la seva acció política. Prova d'açò és l'assoliment el 2003 de l'aprovació del PTI que ha demostrat ser l'eina més

efectiva en la defensa del territori i per tant a favor de l'ecologia i de la Menorca verda. El PTI ha ordenat el creixement sostenible de l'illa integrant els pilars del territori, del turisme i de la biodiversitat en un mateix pla.

Si **Més per Menorca** vol continuar liderant l'ecologisme polític, tanmateix, ha d'anar més enllà de l'ecologisme tradicional. Ha de combinar les lluites més clàssiques a favor de la protecció del territori amb el moviment ecologista de nova fornada, que propugna una transformació ecològica de l'actual sistema econòmic i lluita contra el canvi climàtic. Hem de ser capdavaners en la descarbonització de l'economia i en la justícia ambiental.

Situar la transformació ecològica del model econòmic a l'agenda política implica superar la idea tan estesa dins la nostra societat que la protecció del territori i la prosperitat econòmica són incompatibles. De fet, cal reivindicar la idea contrària: a Menorca no hi haurà prosperitat econòmica sense protecció del territori, de la mateixa forma que no hi haurà progrés econòmic si no som capaços d'assegurar la sostenibilitat ambiental. Açò és especialment important pel que fa al model turístic.

La lluita ecologista, doncs, ha de ser una palanca de canvi per transformar l'ordre econòmic i social actual: es calcula que només cent empreses són, actualment, les responsables de més del 70% de les emissions contaminant al globus. Per si no n'hi hagués prou, el canvi climàtic reforça les desigualtats existents entre les diferents regions del món. Per aquest motiu, la lluita ecologista de **Més per Menorca** ha de tenir un plantejament transformador i plenament social: les mesures que vagin encaminades a la transformació del model productiu no poden oblidar, en cap cas, la classe treballadora ni els països empobrits. La lluita ecologista de **Més per Menorca** és la lluita per la justícia social, global i climàtica.

A Menorca, aquest esperit ecologista s'ha de reflectir en la revisió del PTI perquè també serveixi per transformar el model energètic, propiciar l'accés a l'habitatge, ordenar l'activitat turística, optimitzar els recursos (principalment l'aigua) i fomentar la mobilitat sostenible.

Situar **Més per Menorca** dins l'imaginari col·lectiu com la força ecologista ajudaria a resoldre la percepció d'una part de l'electorat de ser un partit amb poca força. L'ecologisme polític està en alça a tota Europa. A més, aquest punt ajudaria a diferenciar encara més el projecte de **Més per Menorca** respecte de la resta d'opcions polítiques i a lligar les nostres lluites "insulars" amb moviments globals més amplis. Pensar global i actuar local. El que planteja aquesta ponència no és un canvi d'orientació sinó una evolució natural del menorquinisme: no entenem la lluita per Menorca si no va lligada al medi ambient i el benestar de les persones. Perquè qui estima Menorca no la destrueix. Per aquest motiu, és essencial en els pròxims anys

visualitzar el nostre compromís ecologista tant en el discurs com en la imatge de la nostra formació. Així, l'ecologisme de **Més per Menorca** es tradueix en els següents compromisos programàtics:

- **Compromís amb les energies netes.** Treballarem perquè Menorca sigui abastida 100% per energies netes a través de l'estratègia Menorca 2030. Ens comprometem amb el tancament de la central tèrmica de Maó, la prohibició de les prospeccions d'hidrocarburs i el foment de l'autoconsum.
- **Compromís amb l'economia verda.** Defensem un *New Green Deal* que permeti la creació de nous llocs d'ocupació qualificats i avançar cap a una economia més justa.
- **Compromís amb el camp viu** i la custòdia del territori. Treballarem per reforçar el sector agrari i la seva transformació cap a un model cada cop més extensiu que intensiu amb l'objectiu de la sobirania alimentària.

- **Compromís amb la transformació del model turístic.** Treballarem per limitar el creixement turístic i avançar cap a un model de menor volum i més valor que sigui respectuós amb el medi ambient i promogui la redistribució de la riquesa. Establirem límits a l'entrada de vehicles de lloguer així com al nombre de places turístiques.

- **Compromís amb una mobilitat sostenible.** Impulsarem el transport públic, l'ús de la bicicleta i la descarbonització del parc de vehicles. Paral·lelament, replantejarem l'accés en transport privat en els espais naturals més sensibles.
- **Compromís amb la protecció del territori i la biodiversitat.** Ens comprometem a protegir el territori de l'especulació i el ciment. Treballarem per unes infraestructures proporcionades a les necessitats de la nostra illa, començant per la carretera general. Introduïrem mesures de compensació per als

municipis que més han protegit el seu territori i que, per aquest motiu, tenen un pressupost municipal per càpita menor.

- **Compromís amb la Reserva de biosfera.** Gestionarem d'una manera sostenible els recursos naturals de l'illa, i molt especialment l'aigua. Desplegarem la Llei de la Reserva de Biosfera de Menorca i la gestió dels recursos hídrics per fer-ho possible.
- **Compromís amb l'accés públic al medi natural** perquè tothom pugui gaudir de la riquesa natural de l'illa.
- **Compromís amb la mar.** Ampliarem les Reserves Marines i protegirem les praderies de posidònia tot desenvolupant el Decret ja aprovat.
- **Compromís amb la reducció de residus.** Havent-se aprovat recentment al parlament Balear una llei de residus, capdavantera a tot l'estat espanyol en qüestions de reducció de residus, impulsarem la creació i/o ampliació del servei d'inspecció i vigilància per a garantir el perfecte compliment d'aquesta llei. També, entre d'altres mesures, es promocionarà el comerç a granel i la recollida porta a porta.

B. L'estat del benestar i els drets socials

La socialdemocràcia s'ha demostrat una eina insuficient per garantir els drets socials i l'estat del benestar. Des de la caiguda de la Unió Soviètica, la socialdemocràcia ha experimentat una deriva ideològica que s'ha anomenat "tercera via", que intenta compatibilitzar l'estat del benestar amb els principis de la globalització neoliberal (liberalització de mercats, foment de la competència, reducció de la càrrega fiscal, etc.). El problema és, però, que la globalització neoliberal és la causa principal del deteriorament de l'estat de benestar i el canvi climàtic. De llavors ençà, la socialdemocràcia no té un programa clar, i només promet polítiques desconnectades

entre si. Aquesta família política és, a més, incapaç de donar respostes als reptes dels nous temps com el canvi tecnològic, la precarietat, l'increment dificultat per accedir a un habitatge digne o la immigració. Aquestes contradiccions es van posar de manifest amb l'esclat de la crisi del 2008, davant la qual els partits socialdemòcrates van claudicar a les exigències dels mercats, tot sacrificant importants conquestes socials. L'Estat espanyol no en va ser una excepció, ja que va ser el mateix PSOE qui va capitanejar la reforma constitucional dictada pel capital i les retallades contra l'estat del benestar. Ara bé, el PSOE també ha sabut capitalitzar, més recentment, altres mesures socials com l'increment de les pensions o del salari mínim.

La defensa de l'estat del benestar ha estat sempre una prioritat política per **Més per Menorca** i tots els partits que l'han precedit. Tanmateix, aquest no és percebut per la majoria dels menorquins com una opció política capaç de garantir els drets socials i la prosperitat econòmica. Per aquest motiu, **un dels principals reptes de futur és visibilitzar-se com un partit capaç de garantir l'estat del benestar, els drets socials i la creació de llocs d'ocupació de qualitat**. Tot i que, en molts casos, qui talla el bacallà en aquestes qüestions són les instàncies espanyoles i europees, **Més per Menorca** té un paper important a jugar en la defensa de l'estat de benestar, molt especialment en matèria d'educació i sanitat. A més, cal insistir en el dret que tenen els menorquins de rebre els serveis de l'estat del benestar en igualtat de condicions que la

resta dels ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears i de l'Estat Espanyol. **Més per Menorca** ha d'implicar-se activament en lluites locals i compartides que tenen a veure en la defensa de l'estat de benestar a Menorca, donant una dimensió local a unes lluites globals.

Des de **Més per Menorca** ens comprometem a consolidar els quatre grans pilars de l'estat de benestar: educació, sanitat, dependència i pensions. Continuarem treballant per la qualitat dels serveis públics i contra la seva privatització. Especialment delicada és la situació de les pensions: l'actual sistema és insostenible tal com està concebut. Per aquest motiu, i davant les amenaces de privatització, cal defensar la necessitat de

garantir la sostenibilitat del sistema públic, si cal, deslligant-lo de les cotitzacions a la seguretat social. A més, per assegurar el seu valor, s'ha d'establir, per llei, que les pensions s'actualitzin, com a mínim, al nivell de l'IPC.

Garantir l'estat del benestar no és només una qüestió de despesa pública, sinó que requereix reformes estructurals que facin la societat més igualitària i justa. Mentre el PSOE basa el seu plantejament polític en aconseguir el màxim de persones possibles sense malmetre els privilegis de les elits, a **Més per Menorca** sabem que cal dur a terme transformacions estructurals que assegurin una redistribució efectiva de la riquesa: una fiscalitat més justa i més verda, posar fi al frau fiscal de les grans corporacions, etc. Aquesta és, de fet, la diferència entre la socialdemocràcia clàssica (i esgotada) del PSOE i **Més per Menorca**, que vol ser una eina de canvi, un partit que lluita contra la injustícia atacant l'arrel dels problemes.

Garantir l'estat del benestar també passa per una transformació de l'economia. Perquè una economia més justa i diversificada és imprescindible per assolir una societat més justa i que doni oportunitats de futur a tot el jovent de Menorca. Avui, el model econòmic de Menorca restringeix les oportunitats d'ocupació de la immensa majoria al turisme i al sector serveis. La diversificació econòmica és una condició de possibilitat indefugible perquè tots els menorquins i menorquines, optin per la formació professional o per estudis universitaris superiors, tinguin oportunitats de desenvolupar la seva carrera professional a Menorca. **Més per Menorca** també ha de ser capaç d'articular un discurs econòmic potent que parli de la prosperitat compartida al nostre país. Per aquest motiu, cal insistir en la diversificació econòmica de Menorca, en el desenvolupament de l'economia del coneixement, en les polítiques actives d'ocupació, el cooperativisme, però també en mesures de redistribució de la riquesa com la fiscalitat verda o la lluita contra la precarització laboral: **Més per Menorca** no ha de tenir por de denunciar les condicions precàries sota les quals es troba sotmesa la classe treballadora menorquina sota el monocultiu del turisme. Volem una economia millor i al servei del benestar dels

menorquins i menorquines. De fet, la creixent precarietat laboral és un dels factors que més erosiona el benestar de les classes populars i treballadores. Menorca és un destí turístic en el qual una part molt important de la població no té un treball fix i digne. Fins i tot és probable que la situació empitjori en els pròxims anys a causa de factors globals com ara la robotització del teixit productiu o la recessió econòmica. Posar fi a la precarietat i la inestabilitat laboral és la nostra prioritat. En aquest àmbit, la nostra acció política no es pot reduir a polítiques actives d'ocupació, sinó que també cal apostar per mesures que incideixin sobre la demanda del mercat de treball com ara la diversificació econòmica o el repartiment de les hores de treball. **Més per Menorca** s'ha d'implicar activament en les lluites compartides dels sindicats i col·lectius com les *kellys*. Un dels principals reptes de la nostra formació (i de tot el moviment verd europeu en general) és el de reforçar la relació amb els sindicats.

Un altra de les problemàtiques socials més importants dels darrers anys, i que afecta greument el benestar de la gent, és l'accés a l'habitatge. Tot i que aquest és un dret que, en principi, està reconegut per la Constitució del 1978, a la pràctica aquest no és real, no està a l'abast de tothom a causa de l'especulació i la gentrificació de les ciutats. Per tot açò, **Més per Menorca** ha de ser capaç de donar una resposta a aquesta problemàtica i convertir-se, així, en el referent polític en la lluita per l'accés a un habitatge digne.

Davant aquest escenari cada cop més complex, és imprescindible que **Més per Menorca** sigui l'avantguarda en la defensa dels drets socials, l'estat del benestar i el treball digne a través d'un programa econòmic ambiciós i atractiu, començant pels següents punts:

- **Compromís amb la creació d'ocupació de qualitat i la diversificació econòmica.** Impulsarem l'economia del coneixement, l'economia verda, la indústria, el petit comerç, el cooperativisme i l'agricultura. Treballarem per millorar les oportunitats laborals de la gent jove que no se'n va a estudiar a fora, i pel retorn del talent jove a Menorca.

- **Compromís contra la precarietat laboral.** Impulsarem la reducció de la jornada laboral, l'increment del salari mínim, el reforç del servei d'inspecció laboral i la derogació de les dues darreres reformes laborals.
- **Compromís contra la bretxa salarial i la feminització de la pobresa.** Lluitarem per la igualtat salarial entre homes i dones i contra la divisió sexual del treball. De la mateixa manera, combatrem l'escletxa de gènere existent en les pensions.
- **Compromís amb el dret a un habitatge digne.** Regularem el mercat de l'habitatge i promourem un parc públic de lloguer. En aquells contextos especialment difícils, establim l'obligatorietat de reservar un 30% dels habitatges a protecció oficial en totes les promocions immobiliàries. Establim mesures efectives contra la gentrificació dels nostres municipis.
- **Compromís amb una fiscalitat justa i verda.** Impulsarem mesures fiscals que contribueixin a la redistribució de la riquesa. Lluitarem contra l'evasió fiscal, augmentarem els impostos directes a les rendes altes i explorarem mesures com la taxa tobyn. Les mesures de fiscalitat verda tindran un caràcter finalista, per tal que la quantitat recaptada vagi encaminada a revertir les externalitats mediambientals negatives de les activitats que es gravin.
- **Compromís amb unes pensions dignes.** Les pensions són un dret adquirit i en cap cas una alimoina. Per aquest motiu, garantirem el sistema públic de pensions i la seva actualització, com a mínim, al nivell de l'IPC.
- **Compromís amb l'educació pública.** Incrementarem any rere any la despesa pública en educació fins assolir el 25% del pressupost del Govern de les Illes Balears. També incrementarem el finançament públic supramunicipal de les escoles de 0-3, reforçarem les mesures per l'equitat en aquesta etapa. Recolzarem un sistema de taxes universitàries que assegurí que ningú queda

fora de la universitat per motius econòmics. Impulsarem, també, una llei integral d'educació de les Illes que garanteixi una educació democràtica, laica, de qualitat, totalment gratuïta i en català. S'impulsarà un model d'FP de qualitat com una de les garanties del canvi de model econòmic, així com una revisió i enfortiment de l'ensenyament per a adults.

- **Compromís amb la sanitat pública.** L'assistència sanitària pública (primària i hospitalària) és un dels pilars bàsics de l'estat del benestar, i per garantir-la cal millorar el seu finançament per adequar-lo a les necessitats reals de les Illes Balears.
- **Compromís amb la dependència i els serveis socials.** Incrementarem el nombre de places de dependència per adaptar-lo a les necessitats reals de la

població menorquina i a incrementar la despesa en serveis socials a raó d'un 1% anual dels ingressos propis fins a situar-nos en la mitjana estatal.

C. *El menorquinisme*

Més per Menorca és l'expressió política del menorquinisme, el "partit de Menorca", i l'única formació política exclusivament d'àmbit insular que hi ha a l'illa. És, per tant, la nostra obligació defensar i representar els interessos dels menorquins i menorquines en tots els àmbits i molt especialment en tot allò que té a veure amb la nostra insularitat. I així ho hem fet amb un èxit notable els darrers anys al Parlament de les Illes Balears, tot treballant braç a braç amb la societat civil per defensar temes tan bàsics com la residència per a familiars de malalts a Palma o la transformació de l'hospital Verge del Toro en un centre sociosanitari. Davant els creixents desequilibris territorials, que marginen els territoris més febles, no tenim més remei que continuar reivindicant que Menorca existeix, que els nostres interessos també s'han de tenir en compte. Si no ho feim nosaltres no ho farà ningú.

Més per Menorca, tanmateix, no és una formació regionalista que es limita a cridar que Menorca existeix. Menorca per a nosaltres és un subjecte polític sobirà. Som una formació sobiranista que defensa el dret de decidir de les menorquines i els menorquins en tots els àmbits. Per tant, no només cercam influir sinó també decidir. El menorquinisme que defensam no té res a veure amb el concepte d'estat-nació ni el relat decimonònic sobre la nació romàntica. No volem sobirania per crear un altre estat feixuc i corrupte que reproduïxi tots els errors de l'estat-nació actual. Volem sobirania per crear les estructures d'estat necessàries que assegurin un futur compartit més just, més sostenible i més pròsper. Per escometre els reptes, Menorca necessita una sèrie d'instruments polítics i econòmics amb els quals ara mateix no compta a causa de la cultura política centralista i antidemocràtica que impregna les institucions del règim del 78. El menorquinisme que defensam no busca l'aïllament sinó una millor interdependència amb la resta de món, i molt especialment la resta de les Illes Balears i Països Catalans. Aquest principi polític es tradueix programàticament amb un compromís amb la millora de l'autogovern, la reforma de l'estatut en un sentit confederal i una millora del finançament perquè no podem impulsar les polítiques que necessita Menorca sense recursos econòmics.

Més per Menorca és la formació política més compromesa amb la llengua i la cultura de Menorca. Volem crear territoris de normalitat cultural (i contracultura), espais de llibertat davant la creixent catalanofòbia del nacionalisme xenòfob espanyol. I així ho continuarem

fent, per exemple, tot defensant la normalitat de la llengua catalana a l'escola. Som conscients, tanmateix, que Menorca és un país nacionalment cada vegada divers on conviuen persones amb adscripcions nacionals molt diferents. En aquest context d'interculturalitat, cal redefinir el menorquinisme polític des d'una perspectiva postnacional, radicalment democràtica i inclusiva. El discurs de **Més per Menorca** no demana a la gent d'on ve, quina religió professa o quina llengua parla, sinó que tothom

qui estima Menorca és convidat a participar independentment de la seva llengua i la seva nacionalitat. **Més per Menorca** no té per objectiu canviar la consciència nacional de ningú. Com a hereus del republicanisme històric de Menorca, el nostre objectiu és la construcció d'una ciutadania crítica, compromesa i amb vocació transformadora.

Per aquests motius, **Més per Menorca** assumeix els següents compromisos:

- **Compromís amb l'agenda Menorca Existeix.** Defensarem els interessos dels menorquins i menorquines davant les creixents desigualtats territorials i molt especialment davant la doble insularitat que patim.

- **Compromís amb la connectivitat.** Treballarem per un transport aeri i marítim més just i sostenible amb rutes regulades per OSP i amb una tarifa màxima. La millora de la connectivitat és un element vital tant pel teixit productiu com pel desenvolupament social i cultural. Treballarem per una economia més oberta i integrada dins el món.

- **Compromís amb un millor finançament.** Reivindicam un nou règim especial amb mesures fiscals i econòmiques que compensin els costos de la insularitat i doble insularitat. A més, impulsarem l'aprovació d'un concert econòmic per a les Illes Balears i treballarem per derogar la Llei Montoro.
- **Compromís amb l'autogovern.** Treballarem per fer del Consell l'òrgan de govern de Menorca. Transferirem les competències pendents i impulsarem una reforma de l'estatut en un sentit confederal. A més, treballarem per la descentralització de l'Estat espanyol a través de la transferència de competències com la gestió de ports i aeroports, de costes, i de seguretat viària i ciutadana.
- **Compromís amb la república dels menorquins.** Lluitarem perquè els menorquins i menorquines puguem decidir el futur polític del nostre país: tant la

seva forma de govern (monarquia o república) com la relació de Menorca amb la resta de pobles de l'Estat.

- **Compromís amb la cultura i la llengua de Menorca.** Seguirem treballant perquè la llengua catalana sigui la llengua de cohesió per a totes les persones que viuen a Menorca, independentment del seu origen, i perquè els catalanoparlants tenguin dret a viure plenament en la llengua pròpia.
- **Compromís amb els valors republicans.** Treballarem per la construcció d'una ciutadania crítica, compromesa i amb vocació transformadora. Una ciutadania que valora la diversitat cultural.

D. La radicalitat democràtica

La radicalitat democràtica és un principi clau que **Més per Menorca** comparteix amb la resta del moviment verd europeu: ser un partit verd no implica només preocupar-se només pel medi ambient, sinó que també implica l'assumpció d'una cultura política basada en els principis de la justícia social, el pacifisme, el feminisme i la radicalitat democràtica. La radicalitat democràtica de **Més per Menorca**, a més, té dues dimensions: una d'interna i una altra d'externa. Pel que fa a la dimensió interna, som un partit que no només defensa la democràcia, sinó que la practica, ja que som l'únic partit assembleari de l'illa: els càrrecs públics i els òrgans de direcció del partit han de retre comptes davant l'assemblea del partit, on participen tots els adherits i adherides en peu d'igualtat. A més, aquesta assemblea és l'encarregada de fixar les directrius polítiques, així com de debatre i aprovar els programes del partit. De fet, no és casualitat que entre l'electorat menorquí siguem percebuts com un partit "diferent", que no respon als patrons de la política tradicional i que els nostres càrrecs públics siguin vists com a persones properes. La dimensió externa, en canvi, té a veure amb el programa polític del partit.

Des de fa uns anys, es constata arreu d'Europa un esgotament de les democràcies representatives: aquest sistema polític, que fins fa poc semblava l'únic moralment acceptable s'ha demostrat, sobretot arran de l'esclat de la Gran Depressió del 2008, com un sistema polític insuficient per respondre a les demandes dels ciutadans i ciutadanes, incapaç de canalitzar els seus anhels. La crisi de la democràcia representativa és, en el fons, la crisi de la democràcia liberal. A l'Estat espanyol, la crisi de la democràcia representativa coincideix amb una crisi del règim del 78, a la qual li dedicarem un apartat propi. Si l'Estat espanyol encara té moltes mancances democràtiques és, en part, perquè mai s'ha produït un trencament amb la dictadura franquista. Per aquest motiu, un dels reptes clau del nostre país és la memòria històrica.

Més per Menorca treballa per aprofundir la democràcia en tots els àmbits. És per açò que hem impulsat mesures democratitzadores tan rellevants com són els pressupostos participatius al Consell Insular i als ajuntaments, el Consell de la Joventut de Menorca, la redacció del Projecte de Llei de Consultes des de la Conselleria de Cultura del Govern de les Illes Balears -abans de l'expulsió del nostre partit del Govern-, o la reforma de l'Estatut d'Autonomia per suprimir els aforaments polítics. Volem que els ciutadans i ciutadanes siguin partícips en les grans decisions. Un repte clau és l'expansió de la

democràcia en l'àmbit econòmic a fi que tota la ciutadania sigui directament partícip dels seus beneficis. La promoció del cooperativisme és clau per l'expansió de la democràcia en l'àmbit econòmic i equilibrar el desmesurat poder de les grans corporacions sobre la societat.

Hi ha un vincle estret entre les reivindicacions del col·lectiu LGTBI+, el feminisme i el progrés democràtic de la societat. Tots aquests moviments tenen en comú la lluita contra l'heteropatriarcat imperant en la nostra societat. El patriarcat és una de les fonts d'estructuració de la desigualtat més important que estableix una relació de subordinació de la dona respecte de la figura de l'home, determinant rols diferents per a cada gènere. De forma complementària al patriarcat, es jerarquitzen les diferents

orientacions i identitats de gènere a través de les normes de l'heteronormativitat. **Més per Menorca** és un moviment feminista que lluita per la plena igualtat de les dones així com pels drets del col·lectiu LGTBI+. Hem estat capdavaners en la feminització de la política i la lluita LGTBI+ i ho volem continuar sent. Assolir una societat igualitària en termes polítics, socials i econòmics entre totes les persones sense importar el seu gènere, identitat o orientació sexual és un pilar bàsic de la nostra acció política.

Radicalitat democràtica implica també una concepció oberta de la ciutadania i assumir les responsabilitats ètiques d'acollir totes les persones que venen al nostre país per fugir de la persecució o, simplement, perquè aspiren a construir el seu futur a casa nostra. Implica també treballar per una cultura viva i del bé comú, perquè entenem la cultura com un dret i no com un luxe. És per açò que treballam per la sobirania cultural, la seva democratització que articuli territoris culturalment responsables i compromesos. Volem incloure en aquest apartat la defensa de la llengua catalana. Perquè entenem la normalització lingüística com una qüestió bàsicament de democràcia, ja que els menorquins i menorquines no podem viure plenament en la nostra llengua avui dia. Açò és així perquè l'ordenament constitucional de l'estat Espanyol discrimina i persegueix activament les llengües no castellanes. Entenem que fins que no hi hagi plena normalització de la llengua catalana i estiguin garantits els drets lingüístics de tots els ciutadans i ciutadanes, no viurem en una democràcia plena.

En conseqüència, **Més per Menorca** assumeix els següents compromisos en matèria de radicalitat democràtica:

- **Compromís amb la memòria històrica.** Impulsarem polítiques de difusió i coneixement de la memòria democràtica; vetlarem pels drets dels familiars de les víctimes de la Guerra Civil i del franquisme i treballarem per la retirada de la simbologia franquista de l'espai públic.

- **Compromís amb la participació ciutadana.** Desenvoluparem i incentivarem les consultes ciutadanes i els pressupostos participatius perquè les diferents institucions puguin demanar i valorar l'opinió dels seus conciutadans.
- **Compromís amb la gent jove.** Vetllarem perquè Menorca sigui una terra d'oportunitats pel nostre jovent, impulsarem la creació de consells de la joventut a tots els municipis. Finalment, treballarem perquè les persones joves puguin exercir el dret de vot a partir dels 16 anys.
- **Compromís amb el feminisme.** Garantirem la inclusió del principi d'igualtat de gènere en tots els àmbits institucionals i socials. Lluitarem per l'erradicació de totes les formes de violència i discriminació cap a la dona.
- **Compromís amb els drets LGTBI+.** Lluitarem contra la LGTBIfòbia i garantirem els drets del col·lectiu LGTBI+
- **Compromís amb l'acollida de refugiats.** Desenvoluparem els mecanismes que

permetin l'arribada i estada a Menorca de persones demandants de protecció internacional o refugiades, així com integrar-les en el àmbits institucionals, culturals i associatius, amb la voluntat que assumeixin la plena ciutadania.

- **Compromís amb una cultura viva,** que valori la sobirania cultural, la creativitat artística, la requisa cultural i així com el seu compromís amb el territori i la seva gent.

La implantació de Més per Menorca a la societat

Per consolidar **Més per Menorca** com una formació hegemònica no n'hi ha prou amb un programa que ens vinculi millor amb la societat menorquina. Cal, també, arrelar millor la nostra implantació dins la societat menorquina. Aconseguir l'hegemonia política depèn en bona part de la nostra capacitat per millorar la implantació de la nostra formació dins la societat i de fer arribar la nostra proposta d'una manera més clara. Si bé d'una banda som una formació que neix de la societat civil; tenim dèficits importants d'implantació, ja que hi ha molts àmbits on el nostre discurs no s'escolta bé i hi estam poc arrelats. El contrast amb les dues grans formacions i la seva xarxa capil·lar dins la societat és evident. És per açò que aquesta ponència fa una sèrie de propostes en tres àmbits per millorar la nostra implantació: la relació amb el teixit associatiu, el discurs polític i els mitjans de comunicació.

La societat civil que s'organitza és la base política i sociològica de **Més per Menorca**. Som forts quan la societat civil és forta. El creixement electoral de **Més per Menorca** i l'augment de responsabilitats públiques que comporta no es poden fer a expenses de la nostra implicació social: un dels grans perills de créixer electoralment és l'allunyament del carrer. És necessari, per tant, **mantenir sempre una relació fluida amb el teixit social i implicar-nos més en tots els àmbits de la vida pública**. Hem de fer un esforç constant per connectar-nos millor amb el país que volem representar i molt especialment amb tots aquells sectors transformadors. Açò no només afecta els quadres del partit sinó també a tots els adherits: hem de ser persones implicades en la societat civil. Cal que tots els menorquistes ens impliquem al nostre lloc de treball, al món laboral, al nostre entorn veïnal, a l'associacionisme o a les entitats que siguin més properes dels nostres àmbits d'interès. La multimilitància és un dels conceptes clau que

ens permetrà ser més forts com a societat i com a organització política. Per tots aquests motius, aquesta ponència proposa les següents mesures per assolir l'objectiu:

- Establir un diàleg constant amb el món associatiu, tot atenent a les seves reivindicacions, ja siguin de col·lectius amb més tradició (com ara sindicats o associacions de veïns) com amb aquells de nova fornada (feministes, pensionistes, etc.). **Més per Menorca** ha de convertir-se en la veu de la societat civil, la corretja de transmissió de les seves reivindicacions cap a les instàncies públiques.
- Creació, en el si de l'executiva de **Més per Menorca**, d'una figura que s'encarregui de les relacions amb el món associatiu i sindical. Un aspecte especialment important és la nostra relació amb el món sindical i les associacions de treballadors com les *kellys*. Hem de reforçar una perspectiva obrera del menorquinisme que ajudi a trencar els nostres dèficits polítics en els àmbits relacionats amb l'estat de benestar i incorporar les demandes d'aquests col·lectius a les nostres reivindicacions polítiques.
- Coordinar millor la nostra participació dins totes aquelles reivindicacions i plataformes que siguin compatibles amb els nostres principis polítics. Seguiment de les diferents convocatòries de la societat civil per assegurar la presència i visibilitat de **Més per Menorca** en aquestes mobilitzacions. Si cal, fins i tot, produint material visual propi com banderoles o xapes i designant representants **Més per Menorca** en les diferents plataformes de la societat civil.

- Reforçar l'oficina del diputat, donant-li molta més visibilitat pública. Així, cal que tots els representants electes tenguin un espai a la pàgina web amb una adreça de contacte i, si cal, horari de visita perquè els ciutadans i ciutadanes que ho vulguin s'hi puguin posar en contacte. Els nostres representants electes han de poder intercedir en temes que no necessàriament afecten directament la

institució que representen o l'àrea que gestionen: hi ha qüestions que no són de la nostra competència, però sí de la nostra incumbència, com ara la deportació injusta d'un immigrant.

Com ja s'ha apuntat, cal ser conscients que Menorca és un país cada cop més complex en termes socials i culturals: els menorquins nouvinguts són cada cop més. Així, **Més per Menorca** ha de fer esforços per obrir les seves portes a col·lectius amb identitats nacionals diferents: el partit ha d'assemblar-se més a la societat a la qual aspira a representar. Per aconseguir-ho, cal seguir feminitzant el partit i incorporant nous menorquins i menorquines de procedències molt variades en la seva estructura de representació: **Més per Menorca** és el partit que té més responsabilitat en implicar cada cop més sectors socials que fins ara no ho han fet en la vida política menorquina.

En segon lloc, aquesta ponència vol plantejar una sèrie de reflexions sobre el nostre relat polític. I és que per esdevenir la primera força a política a Menorca no basta amb liderar l'acció política i arrelar més el nostre projecte dins la societat, sinó que a més s'ha de teixir un relat coherent que plantegi als electors una elecció clara. És important lligar el relat amb el programa polític, perquè el que dóna credibilitat a un relat són els fets. El discurs polític a les nostres illes tradicionalment s'ha estructurat sobre l'eix esquerra-dreta. Si bé l'esquerra tradicionalment va associada a polítiques socials i la dreta amb polítiques econòmiques, no es pot combatre la desigualtat sense afrontar la justícia ambiental i les desigualtats territorials. Per açò, aquesta ponència proposa aprofundir en l'eix esquerra-dreta a través d'aquests dos eixos:

- **Eix Menorca Decideix.** Aquest és un eix que incomoda els grans partits estatals i en el qual **Més per Menorca** està molt ben posicionat, com a únic partit que considera la societat menorquina un demos, és a dir un subjecte sobirà capaç d'autogovernar-se. Aquesta visió ens converteix en l'únic partit amb programa creïble d'increment de l'autogovern de Menorca i per tant de superació de les moltes mancances vinculades a l'exigu poder polític de l'illa. Això alhora

comporta que **Més per Menorca** sigui el partit més capacitat per encapçalar les reivindicacions que podríem agrupar sota l'etiqueta Menorca Existeix, és a dir, la resposta adequada per part de l'Estat i de la Comunitat Autònoma a les necessitats dels menorquins en els àmbits de la seva competència.

- **Eix verd.** Tot apunta que aquesta serà la gran batalla durant les pròximes dècades. L'eix verd no només és el combat contra el desenvolupisme salvatge i el canvi climàtic sinó que va lligat, també, a la transformació ecològica de l'economia, la justícia social i molt especialment a la radicalitat democràtica. A més, aquest eix permet posar en evidència les contradiccions de les altres formacions progressistes, que no tenen l'ecologisme com a la seva raó de ser.

Si el conflicte polític es desenvolupa en termes aquests termes, **Més per Menorca** té opció d'obtenir més rèdit perquè, en aquests àmbits, és l'opció política capaç d'oferir un projecte diferenciat respecte dels altres. El nostre objectiu no és ser com els altres, sinó presentar una opció diferenciada que doni millor resposta als grans reptes plantejats. Així, cal seguir treballant perquè **Més per Menorca** sigui percebut, encara de forma més evident, com el partit que millor defensa els interessos dels menorquins i menorquines, però també el partit que millor defensa una transformació ecològica de l'economia. Nosaltres vinculam la justícia social, estat de benestar i progrés econòmic a la lluita contra el desenvolupisme (capitalisme) salvatge i el canvi climàtic. Per aquest motiu, cal que el discurs de **Més per Menorca** faci èmfasi en les contradiccions i mancances dels partits que rivalitzen de forma més directa amb nosaltres, sobretot en temes referits al medi ambient i defensa dels interessos dels menorquins. Sense anar més lluny, en aquests pocs mesos de legislatura ja hem tingut bons exemples en aquest sentit com ara la proposta del Govern d'Armengol de regalar l'import recaptat a través de l'ITS als hotelers afectats per la fallida del tour operador britànic Thomàs Cook; o la suspensió de l'agenda per la descarbonització del parc dièsel prevista a la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica de les Illes Balears acordada entre els executius central i

autonòmic. Cal també fer un esforç per connectar la nostra gestió política, sobretot en els àmbits econòmics, amb el nostre relat. Una matèria especialment difícil és l'àmbit turístic, un camp on hem fet molts progressos en la passada legislatura. Hem de ressituar el debat en la transformació "ecològica i sostenible" del turisme, com la millor resposta als reptes actuals.

Per altra banda, cal seguir treballant perquè **Més per Menorca** es consolidi com el partit que millor defensa els drets dels menorquins i menorquines i, per tant, i per extensió, el qui millor defensa els seus interessos, és a dir, en el partit de *Menorca Decideix*. Per aquest motiu, el relat menorquinista ha de basar-se principalment en elements polítics: cal seguir treballant, com s'ha fet especialment en els darrers anys, en el relat que els menorquins han de deixar de ser tractats com a ciutadans i ciutadanes de segona per part dels executius central i autonòmic. En aquest sentit, són especialment sensibles dues matèries: d'una banda, la connectivitat; i, per altra, el dret dels menorquins d'accedir als serveis públics (sanitat, formació superior, etc.) en igualtat de condicions respecte de la resta de la ciutadania de les Illes i de l'Estat. En açò consisteix l'eix *Menorca Decideix*, en demostrar als ciutadans i ciutadanes que som els que millor defensam els seus drets, que tenim resposta als seus problemes i que sabem solucionar-los. L'eix *Menorca Decideix* no ens ha de fer perdre de vista que totes les problemàtiques polítiques tenen un abast global, o almanco suprainsular. En definitiva, que les lluites sempre són compartides. Així, cal posicionar-se de manera continuada sobre aquells temes d'actualitat que extralimiten Menorca com ara els fluxos migratoris, la problemàtica de l'habitatge, una hipotètica crisi econòmica, o normes d'abast estatal i/o europeu de certa rellevància, per apuntar alguns temes, seguint els paràmetres descrits a l'apartat sobre l'estat del benestar i els drets socials. En resum, **Més per Menorca** ha d'intentar que els termes en els quals es desenvolupa el conflicte polític es moguin sobretot, sobre els eixos ecologista i menorquinista perquè aquests són els valors diferencials d'aquest projecte polític, però també ha de ser capaç de marcar un relat propi sobre tots aquells temes relacionats amb l'estat del benestar i els drets socials -dins i fora de Menorca-, ja

que l'electorat encara no ens percep com el partit que més pugui fer per garantir-los. Aquest és un element clau per rompre la idea que **Més per Menorca** és un partit tancat i amb poca força. Però cal anar més enllà, ampliant també l'acció política fora de l'illa, punt que tindrem ocasió de tractar més endavant a través de la proposta de creació de la figura d'un responsable de relacions exteriors.

Finalment, un dels grans reptes de **Més per Menorca** són els mitjans de comunicació. D'una banda, els nostres rivals polítics tenen molts de minuts i hores en les grans cadenes de televisió i ràdio d'abast estatal i cada dia omplen planes senceres en els diaris més potents. Per altra banda, **Més per Menorca** només pot aspirar a aparèixer als mitjans de comunicació d'abast menorquí i, com a molt, a treure el cap als mitjans illencs. La crisi econòmica del 2008 i l'aparició d'internet han empobrit significativament el panorama comunicatiu menorquí, tot debilitant la pluralitat política. No existeix cap ràdio d'abast estrictament menorquí; la premsa escrita és sovint hostil i poc diversa i l'ens de radiotelevisió públic de la comunitat autònoma (IB3) peca de centralista. Aquest context provoca que, sovint, els menorquins no tinguin eines per conèixer no només l'acció política que duu a terme **Més per Menorca**, sinó fins i tot per conèixer l'acció duita a terme per les institucions d'autogovern i els ajuntaments en el seu conjunt. Per aquest motiu, es fa necessari treballar per enfortir un espai comunicatiu menorquí públic i plural de comunicació, que ha de ser un dels objectius de **Més per Menorca**. Tot i que la concreció d'aquest espai comunicatiu menorquí és molt difícil d'anticipar, a continuació es recullen una sèrie d'idees que poden servir per a posar la llavor d'aquest projecte:

- Reforçar els canals de comunicació digitals amb els nostres adherits i simpatitzants on s'informi de tot el que feim. En aquest sentit s'han fet progressos molt notables que cal potenciar. Cal definir una política de xarxes socials clara i professional.
- Treballar des de les institucions públiques per enfortir un espai menorquí de comunicació: plural, participatiu i íntegrament en català. Cal donar suport des de

les institucions públiques a les publicacions locals en la llengua pròpia que s'editen als diferents municipis de l'illa, i molt especialment a la seva digitalització. És també important reforçar espais de comunicació més cooperatius i sense ànim de lucre.

- Impulsar una reforma estructural de l'ens de radiotelevisió públic de les Illes Balears amb l'objectiu de convertir-lo en un mitjà de comunicació més descentralitzat, que tots els ciutadans i ciutadanes de les quatre illes se'l puguin sentir com a propi. Així, cal valorar la possibilitat que els ajuntaments i el Consell Insular puguin participar també de l'estructura de l'ens.

La implantació de Més per Menorca als municipis

La implantació social del partit va molt lligada a la implantació municipal: ser presents a la societat menorquina implica també ser presents a la política municipal. Com ja s'ha vist, **Més per Menorca** no s'ha presentat mai, com a tal, a unes eleccions municipals, ja que a cada municipi existeix una realitat diferent que provoca l'existència de múltiples fórmules municipals. Des de **Més per Menorca** ens sentim plenament identificats amb tots els esforços que s'han fet per consolidar candidatures locals transformadores i de base que superin les limitacions dels partits tradicionals. El municipalisme transformador és una de les principals fonts d'inspiració del projecte de **Més per Menorca**. Actualment el menorquinisme s'articula a nivell municipal de quatre formes diferents, amb els seus conseqüents avantatges i inconvenients:

Candidatura orgànicament lligada a Més per Menorca:

- Avantatges: Permet la constitució d'una candidatura plenament identificada amb **Més per Menorca**, totalment menorquinista. Una candidatura així aconsegueix major fidelitat entre el vot a les eleccions municipals i el vot a eleccions autonòmiques.
- Inconvenients: No és la forma més adequada d'aproximar-se a aquells grups més allunyats de la nostra formació. Aquesta fórmula no funcionaria tan bé a Llevant on el menorquinisme no acaba de veure **Més per Menorca** com un projecte suficientment atractiu.

Les agrupacions d'electors històriques del centre de l'illa

- Avantatges: Aconsegueixen un grau d'identificació amb el poble que representen molt elevat. Són candidatures decididament menorquinistes i ecologistes, aconseguint més fidelitat que les agrupacions de Llevant. Capacitat d'aglutinar molta gent.
- Inconvenients: Manquen sinergies entre política local i insular. La bona feina que es fa encara pot obtenir més rèdits a nivell insular.

Les candidatures unitàries d'esquerra amb presència del PSOE

- Avantatges: Aproxima **Més per Menorca** a sectors alineats amb el PSOE.
- Inconvenients: Ideològicament són candidatures poc coherents on la influència dels adherits de **Més per Menorca** és baixa. La suma de sigles pot restar vots i, per tant, és el millor escenari perquè governi la dreta.

Les noves agrupacions d'electors de Llevant

- Avantatges: Aconsegueixen percentatges de vots molt superiors als que històricament ha aconseguit a les formules que s'han presentat els partits netament menorquinistes, aproximant-se a un electorat que és més proper al PSOE i/o Unidas Podemos. Treballa bé la frontera electoral de **Més per Menorca**.
- Inconvenients: Manquen sinergies entre política local i insular. Pot crear dispersió de forces entre la militància activa. La rendibilització dels èxits municipals és més difícil de traslladar a àmbits insulars i autonòmics. El grau de fidelitat electoral és més baix.

El qüestionari obert a la militància del partit ens dona pistes sobre com treballar el municipalisme. **La immensa majoria dels adherits valora de forma positiva o molt positiva la tasca desenvolupada per les agrupacions** d'electors (64,4%). Per altra banda, alguns militants també destaquen que cal que aquestes agrupacions siguin capaces de marcar perfil propi respecte del PSOE, destacant que la fórmula de Junts per Llo no és una fórmula guanyadora. A més, alguns adherits apunten la necessitat que s'estableixi una comunicació més fluida entre **Més per Menorca** i les agrupacions, amb reunions periòdiques i, fins i tot, incorporant les agrupacions en els òrgans de **Més per Menorca**. En una línia similar, altres adherits també destaquen que cal que **Més per Menorca** doni més suport (logístic, recursos humans, administratius, comunicatius, etc.) a les agrupacions i als seus regidors. Alguns militants van més enllà i demanen que **Més per Menorca** organitzi trobades obertes amb entitats, barris i veïns per debatre temes concrets que afecten el municipi en qüestió i poder rebre així les inquietuds de la gent. Finalment, destaca que la majoria absoluta dels adherits de **Més per Menorca**, fins a **un 52,6%, considera necessària la constitució d'agrupacions locals del partit** (siguin d'abast municipal o supramunicipal) a tots els municipis de l'illa, mentre que només un 22,8% consideren que no és necessari. Atesa aquesta realitat, es proposen les següents mesures per fer arrelar més i millor **Més per Menorca** als municipis del nostre país:

- Continuar amb un model assembleari i de base. Cada municipi és lliure d'organitzar-se com vulgui. Defensem la democràcia local i l'autoorganització.
- Establir uns criteris clars a l'hora de donar suport a les candidatures municipals. **Més per Menorca** donarà suport a les agrupacions d'electors sempre que aquestes:
 - 1) tinguin independència orgànica respecte d'altres partits polítics d'abast estatal, donant prioritat a les agrupacions d'electors per sobre de les coalicions de partits.
 - 2) tinguin un ideari compatible amb el de **Més per Menorca**.

- 3) estiguin disposades a treballar plegats pel bé comú de Menorca des de la independència de cadascuna de les formacions que hi donin suport.
- Reforçar la coordinació amb les agrupacions tant en l'àmbit programàtic com logístic i simbòlic. És important desenvolupar sinergies també en el camp del discurs i la imatge política a fi d'aconseguir una major identificació amb totes les agrupacions.
 - Oferir a les agrupacions d'electors que ho vulguin a integrar-se dins **Més per Menorca** com una entitat de ple dret. De fet, **Més per Menorca** és una "gran agrupació d'electors".
 - Promoure la **creació d'agrupacions locals de Més per Menorca o grups de treball**, que treballin per arrelar millor el projecte de **Més per Menorca** en el nivell local.

La creació d'aquestes agrupacions locals és de gran importància pel creixement de les bases de **Més per Menorca**, per això, haurà de ser una de les prioritats de la Secretaria d'Organització: coordinar la seva creació, el seu creixement i, quan sigui necessari, la seva acció política. Incorporar a la comissió executiva una persona designada per cada agrupació local de **Més per Menorca**, que actuï també com a representant de **Més per Menorca** dins la seva agrupació d'electors, i com a contacte permanent entre les dues entitats polítiques.

La creació d'agrupacions locals de **Més per Menorca** és una possibilitat recollida en els estatuts del partit i que, segurament, és la més important de la llista. La missió d'aquestes no ha de ser presentar-se a les eleccions municipals, sinó fer arrelar el projecte de **Més per Menorca** en el nivell local, especialment en el seu teixit associatiu a través del desenvolupament d'una agenda específica per al municipi, i fer de pont entre la política local i els àmbits d'actuació de **Més per Menorca** a nivell insular i autonòmic. Igualment, les agrupacions locals han d'exercir la funció d'interlocutor entre **Més per Menorca** i les agrupacions d'electors en les que participen. Açò permetria,

també, millorar la posició dels militants de **Més per Menorca** en les assemblees de les respectives agrupacions d'electors, que podrien actuar amb una certa unitat d'acció i marcar el posicionament del partit. A la llarga, a més, es milloraria la implantació de **Més per Menorca** en els municipis i la identificació entre el partit i la respectiva agrupació d'electors. Finalment, la constitució d'aquestes agrupacions permetria que aquestes tinguessin un lloc a l'executiva del partit on podrien traslladar les seves inquietuds i necessitats i fer de pont i contacte permanent entre **Més per Menorca** i la seva agrupació, per millorar el seguiment de l'actualitat política, especialment davant qüestions complexes que requereixen reflexió, debat polític i diàleg per harmonitzar l'interès local amb la visió insular. En aquest sentit, tots els municipis són importants, però n'hi ha dos que mereixen una atenció especial: d'una banda, Es Migjorn perquè no té candidatura pròpia; i, per l'altra, Alaior, perquè la candidatura pròpia, que fa molta feina, és participada amb un altre partit amb el qual **Més per Menorca** no té cap relació orgànica, el PSOE. A més, com ja s'ha exposat, una candidatura així no funciona perquè no aconsegueix estirar tot el vot progressista i adoba el terreny per la victòria de la dreta.

La caiguda del règim del 78 com a objectiu compartit

Les aliances

La transició democràtica que va tenir lloc a l'Estat espanyol durant la dècada dels anys setanta no va representar, en cap cas, una ruptura amb el règim feixista precedent, sinó que més aviat va suposar una obertura política per acontentar els mercats i que va servir per apuntalar els privilegis de les elits polítiques, econòmiques, militars i judicials del règim, que mai han estat depurades. La instauració de la suposada democràcia espanyola a través de la Constitució del 1978 representa, doncs, la consagració de la monarquia com a forma de govern, de la unitat d'Espanya com a forma inqüestionable d'organització territorial, i del capitalisme com a model econòmic. El règim del 78, doncs, tot i representar una recuperació parcial (en cap cas, una concessió) de drets i llibertats, també representa tallar les ales als pobles i ciutadans que conformen l'Estat.

En primer lloc, perquè el dret d'autonomia que recull la Constitució del 1978 s'ha demostrat -com ja s'ha vist en aquesta ponència- que no és més que una ficció: l'estat comet constants ingerències sobre les competències que en teoria han estat retornades a les "comunitats autònomes" com l'educació o la sanitat, alhora que les institucions polítiques del règim poden, de forma unilateral, suspendre lleis autonòmiques, retallar estatuts d'autonomia o, fins i tot, dissoldre les institucions d'autogovern si així ho desitgen.

Per altra banda, el règim del 78 instaura un entramat polític que impossibilita fer realitat la justícia social: els drets socials que recull la constitució no tenen, a la pràctica, cap vinculació jurídica. A més, de cada cop amb major intensitat, l'estat ha anat perdent el poder en matèria de decisió econòmica en pro d'instàncies que, com el Banc Central

Europeu, no fan més que protegir els privilegis del capital sota uns criteris suposadament tècnics i imparcials.

Per tots aquests motius, un dels objectius de **Més per Menorca** és enderrocar el règim del 78 a través del radicalisme democràtic i l'exercici del dret d'autodeterminació dels pobles. En contrast amb el que representa el règim del 78, doncs, **Més per Menorca** representa el republicanisme. Per al republicanisme, les institucions públiques pertanyen al conjunt de la ciutadania i no només a una determinada elit o classe social. A més, **Més per Menorca** defensa la separació nítida entre els poders de l'estat - executiu, legislatiu i judicial- i entre l'estat i la religió, tot apostant per la laïcitat institucional. El republicanisme de **Més per Menorca** representa també una clara aposta per la radicalitat democràtica i la participació ciutadana.

Una de les proves que el dret d'autonomia reconegut per la Constitució del 1978 no és més que una ficció són les recurrents amenaces, sovint consumades, per part de l'executiu central de recórrer les lleis i normes aprovades pel Parlament de les Illes Balears al Tribunal Constitucional amb l'objectiu de suspendre-les. De fet, és suficient amb l'acceptació del tràmit del recurs d'inconstitucionalitat per part del Tribunal Constitucional per a la suspensió de la norma en qüestió. Només durant la legislatura 2015-2019, quinze lleis aprovades pel Parlament de les Illes Balears van ser qüestionades pel govern central: la llei que prohibia les corregudes de bous, la llei de Transició Energètica i Canvi Climàtic o la llei de Residus en són bons exemples. Cal destacar, sobre aquesta qüestió, que no es tracta d'una qüestió de color polític. És a dir, no es tracta només que, per exemple, la dreta que governa a Madrid tingués un especial interès a bloquejar la legislació duita a terme per la majoria progressista del Parlament de les Illes, sinó que es tracta d'una qüestió de la cultura política de l'Estat Espanyol: els grans partits d'aquest Estat beuen de la cultura del centralisme polític, que impregna totes les institucions de l'Estat. Per veure-ho, només cal apuntar que vuit d'aquestes quinze lleis qüestionades en el període 2015-

2019 van ser sota el govern de Mariano Rajoy (Partit Popular) a Madrid, però les set restants sota el govern de Pedro Sánchez (PSOE).

Per altra banda, cal destacar també les restriccions a l'exercici polític del Consell Insular de Menorca. Tot i que segons l'Estatut els consells insulars estan cridats a ser els òrgans de govern de cadascuna de les illes, a la realitat és ben diferent, ja que aquestes institucions no tenen capacitat fiscal. És a dir, els Consells Insulars no tenen la capacitat de recaptar impostos i destinar els diners recaptats a l'acció de govern, sinó que totes les partides del Consell Insular són transferides d'altres administracions, en bona part de forma finalista (la seva despesa s'ha de concentrar en un àmbit concret, el Consell no pot decidir a quines polítiques les destina). Per aquest motiu, esdevé tan important la reivindicació d'un concert fiscal per al nostre país. Ara bé, les restriccions a l'autogovern de la nostra illa no acaben aquí, ja que el Consell Insular tampoc té potestat legislativa (capacitat d'aprovar normes amb rang de llei) ni té transferides totes les competències que hauria de tenir. Algunes d'aquestes competències són cabdals per construir el model de país que desitgin els menorquins i menorquines com la competència en recursos hídrics. D'altres, com la competència de promoció turística, ha costat molts anys de lluita per aconseguir-la. Aquesta és una limitació importantíssima a l'exercici del dret d'autogovern, ja que en moltes ocasions el Consell no pot fer efectiu el projecte de Menorca que anhelen els menorquins i menorquines. Per aquest motiu, cal impulsar una reforma de la llei de Consells que atribueixi uns majors nivells competencials als Consells que garanteixi el ple exercici de les competències del Consell de Menorca, sense interferències ni ingerències del Parlament i el Govern autonòmics amb l'excusa dels interessos generals, la fixació de criteris generals o la necessitat de coordinació entre consells. I si per assolir aquests nivells es requereix una reforma de l'Estatut, **Més per Menorca** la impulsarà, perquè l'únic límit que ens marca'm és la voluntat d'autogovern dels menorquins i menorquines.

Finalment, cal destacar un tercer nivell polític on el dret d'autogovern queda limitat a causa de les interferències de l'estat: el municipal. Els municipis són claus per a la construcció del país: són una part essencial del projecte menorquinista perquè són la institució més propera al ciutadà. Aquests, com a institució principal de les administracions locals, han de ser reconeguts en l'àmbit institucional, reforçant la seva autonomia política i financera, i evitant tuteles innecessàries. Des de **Més per Menorca** tenim el compromís de construir municipis que facin política diàriament per donar resposta als reptes socials amb l'objectiu d'enfortir la democràcia i augmentar la satisfacció i la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes. Tot i les bones paraules que la Constitució guarda als municipis en el seu article 140, la realitat és que aquests també es veuen molt limitats a causa dels tentacles de l'Estat. Una de les mostres més evident d'aquestes interferències és la Llei Montoro, que limita la capacitat de despesa dels ajuntaments -i, per extensió, la capacitat d'autonomia i de govern d'aquests-, fins i tot en aquells que han demostrat més solvència financera. D'aquesta forma, l'Estat carrega sobre l'administració local el pes de l'austeritat i el sotmet a unes restriccions de deute que el govern central no ha estat capaç d'assumir.

Aquests tres punts que s'han assenyalat -les amenaces d'inconstitucionalitat contra normes aprovades pel Parlament, l'arquitectura política del Consell o les restriccions a la política institucional- són problemes per al desplegament de l'acció política de **Més per Menorca**. És, precisament, en aquestes institucions on som forts i on podem dur a terme el nostre projecte polític. Per tant, cal ser conscients que aquesta arquitectura institucional és un obstacle per **Més per Menorca** i que hem de lluitar per desmuntar-lo.

Aquest objectiu fa necessària l'articulació de **Més per Menorca** amb altres partits illencs d'esquerres i sobiranistes. Actualment, existeix almanco un partit sobiranista i d'esquerres a cadascuna de les Illes que mantenen la seva independència orgànica. Tot i açò, són freqüents les aliances entre aquests partits: compartim grup parlamentari,

encara que sigui per raons de necessitat, amb Gent per Formentera al Parlament, i tenim una relació de col·laboració específica amb Més per Mallorca. Pel que fa a la concurrència a les eleccions generals espanyoles, el fet d'adoptar diferents formes en funció de la convocatòria electoral genera confusions entre l'electorat i la sensació que no hi ha un projecte continuat. En conseqüència, aquesta ponència proposa que **Més per Menorca, en el termini dels sis mesos que segueixin l'aprovació d'aquesta ponència, lideri una crida als altres partits ecologistes, sobiranistes, i d'esquerres de les Illes Balears, per formar un espai de col·laboració estable de partits** que coordini una agenda política comuna, faciliti la cooperació al Parlament de les Illes Balears, i agilitzi la concurrència a les pròximes convocatòries d'eleccions generals, cada cop més freqüents.

Així, el fet d'establir aliances, més enllà de la relació que ja tenim amb Esquerra Republicana de Catalunya, que forma part de **Més per Menorca**, amb altres partits d'esquerres, sobiranistes i verds d'arreu dels pobles de l'Estat Espanyol pot ser una oportunitat per al nostre partit. A més, mentre **Més per Menorca** no tenguí representació a les Corts espanyoles, aquests aliats podrien ser uns bons altaveus de les reivindicacions menorquines a Madrid.

Finalment, cal anar més enllà i apuntar un darrer àmbit polític que té una importància cabdal per marcar el dia a dia de tots els ciutadans i ciutadanes europeus, en general, i de Menorca, en concret. Des de les institucions europees cada dia es discuteixen i s'aproven moltes normes que tenen una implicació directa en el dia a dia dels menorquins. Per aquest motiu, **Més per Menorca** ha d'aspirar a tenir també una veu al Parlament Europeu, si no representació política. Per assolir aquest objectiu no només són cabdals les aliances amb altres partits sobiranistes de la perifèria de l'Estat Espanyol, sinó que també és necessari establir contacte directe amb alguna de les famílies polítiques amb representació a Brussel·les. Per aquest motiu, aquesta ponència proposa que l'executiva de **Més per Menorca** iniciï, en el termini dels sis mesos consecutius a

l'aprovació d'aquesta ponència, els tràmits necessaris perquè **Més per Menorca** **esdevengui un partit membre del l'Aliança Lliure Europea**, que al Parlament Europeu forma grup conjunt amb el **Partit Verd europeu**. Amb aquesta proposta, a més, es pretén, de nou, combatre aquesta falsa idea que **Més per Menorca** és un partit “amb poca força”.

Per aplicar aquesta estratègia de relacions exteriors, cal crear la figura del **responsable de relacions exteriors** de **Més per Menorca**, que s'encarregui de liderar l'acció política de **Més per Menorca** en els àmbits que s'han descrit. Aquest ha de ser també l'encarregat de mantenir una relació fluida amb el senador autonòmic i representants d'altres formacions al parlament espanyol i Europeu amb els quals treballam plegats. Seria també l'encarregat d'organitzar reunions i actes diversos fora de l'illa sobre temes que afecten Menorca (per exemple, una reunió amb eurodiputats o al comitè de les regions per a demanar solucions a problemes de connectivitat aèria).

Per coherència, aquesta persona hauria de jugar un paper important en les campanyes a les eleccions generals i europees.

El cas de les eleccions al Senat

Les eleccions al Senat mereixen un capítol a part. A causa del sistema electoral per designar els representants a aquesta cambra, Menorca escull un senador pel sistema majoritari: només el candidat amb més vots és designat i obté l'acta de senador, no hi ha cap proporcionalitat. L'objectiu al Senat no és que **Més per Menorca** tenguí un senador, sinó que Menorca tenguí una veu a Madrid. Per aquest motiu, convé que **Més per Menorca** **impulsi una agrupació d'electors** per a les eleccions al Senat. Així, cal que, per a la configuració d'aquesta candidatura es donin els següents condicionants:

- Que la vocació de la candidatura sigui la d'anar més enllà de la suma de les sigles dels partits integrants, amb l'objectiu d'atreure el conjunt de l'electorat progressista menorquí.

- Que el candidat sigui una persona de prestigi entre la societat menorquina.
- El senador haurà d'exercir de veu dels menorquins i menorquines a Madrid. Per aquest motiu:
 - No podrà formar part de cap grup parlamentari d'un partit d'abast estatal.
 - No podrà estar sotmès a la disciplina de vot de cap partit sucursalista.
 - Es constituirà una comissió representativa de la pluralitat de la candidatura que es reunirà periòdicament i realitzarà un seguiment de l'activitat del senador o senadora, que li haurà de retre comptes.
- Caldrà que s'acordi un programa polític que reculli les aspiracions del menorquinisme, de l'ecologisme i de la justícia social que el candidat es compromet a defensar i, els altres partits que donin suport a la candidatura, a respectar-lo.

En qualsevol cas, és necessari apuntar que cal aparèixer davant l'electorat amb una identitat clara, senzilla i estable. Per aconseguir-ho cal posar les bases d'aquesta agrupació almenys un any abans de la data prevista per a les següents eleccions generals. Cal disposar de la marca electoral i del candidat o candidata amb prou mesos d'antelació com per poder incidir amb possibilitats d'èxit.

Un partit fort i organitzat

El darrer element necessari per assolir l'hegemonia política és una organització forta, transparent i ben organitzada. En aquest camp **Més per Menorca** parteix en desavantatge, sobretot pel que fa a organització i fortalesa. Els nostres competidors estan més ben organitzats i tenen accés a més recursos tècnics que nosaltres. Açò es va posar de manifest en les eleccions del 2019. Un dels principals desavantatges de ser una formació política jove i independent és la manca d'eines i recursos no tant econòmics com tècnics i organitzatius. Aquesta ponència vol fer propostes per millorar l'estructura de **Més per Menorca** en quatre àmbits: relació amb els diferents partits agregats, lideratge, recursos tècnics i joves.

Relació amb els partits integrants de Més per Menorca

Més per Menorca va néixer el 2015 com una coalició de tres partits polítics (PSM, Esquerra Republicana i Iniciativa Verds-Equo Menorca) que van deixar de banda les seves sigles per en pro del projecte compartit. Aquesta fórmula ha resultat prou exitosa, ampliant el perímetre electoral del menorquinisme. Des del 2017, a més, **Més per Menorca** està constituït com un partit amb tres partits agregats. En aquest sentit, **Més per Menorca** s'enfronta a una disjuntiva bàsica: diluir els partits agregats o reforçar-ne la seva presència. És a dir, que **Més per Menorca** sigui un sol partit i prou o que continuï sent un partit amb tres (o més) formacions agregades. Per una banda, La dissolució dels partits integrants comportaria una major cohesió interna, ja que eliminaria estructures paral·leles. Així, tota la política es faria a través de **Més per Menorca**. Tanmateix, aquesta opció té desavantatges: refredaria la relació amb partits

de fora de l'àmbit menorquí associats a **Més per Menorca**, reduiria la pluralitat interna de la formació, i faria més fàcil l'aparició de partits competidors en el nostre àmbit d'actuació. L'altra opció, més continuista, és que els tres partits integrants continuïn tenint vida pròpia, transformant-se, de facto, amb corrents interns d'opinió i debat. Els avantatges d'aquesta segona opció són el reconeixement a la pluralitat interna de la formació i l'enriquiment del debat en la mesura que cada grup treballaria per enfortir una sèrie de línies polítiques i programàtiques. Faria, també, més fàcil la necessària relació amb formacions que operen fora de **Més per Menorca**. A més, és l'opció preferida pels adherits del partit. Aquesta segona opció, tanmateix, perpetua un grau excessiu de complexitat i té el perill que pugui despistar els membres de **Més per Menorca** que no estan afiliats a cap dels partits agregats, així com l'electorat en general. Per tots aquests motius, aquesta ponència proposa les següents mesures:

- Mantenir una estructura similar a l'actual com a partit polític amb partits agregats. És bàsic que **Més per Menorca** sigui percebut com un espai ampli i plural. El reforçament de la pluralitat interna reforçaria la imatge de pluralitat de la nostra formació.
- Oferir la possibilitat a les diferents agrupacions d'electors municipals d'agregar-se a **Més per Menorca** com a membres de ple dret. Ens sentim plenament identificats amb l'esperit de les agrupacions d'electors i volem treballar-hi plegats braç a braç. El nostre objectiu no és controlar-les, sinó fer-les partícips del nostre projecte.
- Instar els partits agregats que reforcin la seva tasca com a corrent d'opinió política, per enfortir ideològicament i programàtica la nostra formació.
- Les formacions agregades a **Més per Menorca** podran exercir acció política pròpia en aquells àmbits on **Més per Menorca** no es presenta com a tal, com és el cas dels municipis o a les eleccions europees, evitant que aquestes competeixin entre elles.

Els nous lideratges.

El repte més important de la nostra formació a curt i mitjà termini és el relleu generacional dels seus quadres polítics. L'any 2023, any per al qual està prevista la celebració dels pròxims comicis municipals i autonòmics, la majoria de persones que ocupen càrrecs públics sota les sigles de **Més per Menorca** -ja sigui al Parlament, al Consell o als diferents ajuntaments- hauran complert dues o més legislatures en el càrrec. Moltes s'hauran de renovar. Els lideratges no s'improvisen, més aviat es treballen. Per aquest motiu, cal començar a preparar el necessari relleu generacional que s'haurà de produir en el transcurs de menys de quatre anys. Tanmateix, no podem perdre a ningú en aquest viatge. I és important donar un paper a totes aquelles persones que han col·laborat amb el projecte de **Més per Menorca**. Per tots aquests motius, aquesta ponència proposa les següents mesures:

- Crear un grup de treball que comenci a operar l'octubre del 2020 per tal que comenci a buscar els perfils més adequats per a participar en el proper cicle electoral i per donar-los-hi suport en la seva entrada en el món de la política. No és l'objectiu d'aquest grup substituir la democràcia interna. Més aviat, es tracta d'enfortir-la tot ampliant el número de gent disposada a participar-hi. Aquest grup buscaria tant gent associada a la nostra formació com persones independents que hagin demostrat la seva vàlua professional i social.
- Desenvolupar un programa de formació interna sobretot dirigida a aquelles persones cridades a liderar **Més per Menorca** els propers cicles electorals. Aquest programa de formació s'haurà de donar sobre aquells temes claus de la nostra agenda política (com per exemple el dret a l'habitatge), però també sobre aquelles competències i habilitats que necessita un bon candidat, com ara la comunicació política.

- Començar el cicle de primàries l'estiu del 2022 a fi que els nous candidats disposin de prou temps per consolidar-se davant l'opinió pública. El calendari és orientatiu i podrà ser modificat segons les necessitats.
- Organitzar grups informals i voluntaris de suport als nous candidats perquè puguin gaudir de tota la informació i experiència política acumulada. L'objectiu és que aquelles persones amb experiència política ajudin a les que han de començar.

Els recursos tècnics

L'acció política és cada vegada més complexa. No n'hi ha prou amb tenir bones idees per guanyar unes eleccions. És també necessari disposar dels recursos tècnics necessaris per jugar el partit amb condicions. **Més per Menorca** no té accés als mateixos recursos tècnics que tenen formacions d'àmbit estatal, les quals s'han adaptat molt ràpidament a un context cada vegada més incert i canviant. La diferència entre el cicle electoral del 2015 i el 2019 és evident. Des de Madrid els faciliten tota una sèrie de recursos tècnics, sobretot de caire comunicatiu i estratègic, que ni tan sols han de declarar com a despesa electoral. Des de **Més per Menorca** no podem ni volem gastar més, però podem treballar millor. La clau de tot plegat és treballar en xarxa i mobilitzar

millor els recursos i coneixements existents al nostre entorn, tant dins l'illa com en les formacions germanes. El nostre avantatge competitiu és la proximitat i l'hem d'aprofitar. Sense voluntat de ser exhaustius, aquesta ponència proposa les següents mesures:

- Reforçar les figures del secretari d'organització i coordinador com a responsables de coordinar tècnicament el projecte polític de **Més per Menorca**.
- Començar el disseny del proper cicle electoral almanco dos anys abans de les eleccions municipals i autonòmiques. Treballar un disseny sostenible,

participatiu i alhora actual que estigui a l'abast dels recursos de què disposa l'organització.

- Mobilitzar al màxim els recursos tècnics disponibles a l'illa.
- Establir contactes tècnics amb formacions germanes per aprofitar i compartir recursos i treballar en xarxa.

La gent jove

Molt relacionada amb el repte del relleu generacional es troba la qüestió del jovent. **Més per Menorca** no té unes joventuts com a tal organitzades de la mateixa manera que la tenen els partits tradicionals. A la pràctica, emperò, hi ha dues organitzacions juvenils dels mateixos partits que integren **Més per Menorca** que funcionen com a tal: les Joventuts d'Esquerra Menorquinistes (joventuts del PSM) i el Jovent Republicà de Menorca (joventuts d'Esquerra Republicana de Menorca).

Tot i no actuar sempre conjuntament, ambdues organitzacions han demostrat tenir la suficient força per despertar consciències entre els joves i mobilitzar-los. Aquests dos grups són els responsables que es vagi creant una xarxa juvenil compromesa amb els valors que defensa **Més per Menorca**.

Tot i aquesta dualitat, durant la campanya i precampanya de les eleccions del 2019 es va crear la marca de la Força Jove de Menorca, que agrupava els militants d'ambdues formacions, a més d'altres joves independents adherits a **Més per Menorca**. D'aquesta forma, es va fer una campanya conjunta a través de xarxes socials i es van organitzar fins a quatre actes públics -dins i fora de Menorca- que van resultar ser un èxit de convocatòria. Ara bé, també cal apuntar que l'existència de tantes marques polítiques (JEM, Jovent i Força Jove) dificulta la comprensió del que aquestes representen a les persones alienes al projecte. D'aquesta manera, **Més per Menorca** es presentava com

l'únic partit menorquí amb unes bases joves actives: mentre el PSOE i el Partit Popular compten amb unes joventuts força inactives, Unidas Podemos i Ciudadanos ni tan sols compten organitzacions juvenils organitzades.

Per tant, cal valorar positivament el paper que tenen els i les joves dins **Més per Menorca**, no només per la capacitat de mobilització i d'estirar el vot jove, sinó també perquè suposen una alenada d'aire fresc per al partit i, a llarg termini, el relleu generacional dels seus quadres. Ara bé, com que tota obra és millorable, a continuació es plantegen una sèrie de reptes amb les respectives propostes per intentar encarar-les:

- La major part d'aquests joves resideixen fora de Menorca durant la major part de l'any, principalment perquè molts són estudiants. En conseqüència es corre el risc que es produeixi una desvinculació o desmotivació per part d'aquests joves. Per aquest motiu, es recomana a l'executiva del partit que estudiï diferents mesures per intentar apropar al partit als seus joves com la possibilitat de delegar el vot en l'assemblea, la possibilitat de seguir les assemblees per *streaming*, la incorporació d'una vocalia de joves a la mateixa estructura de l'executiva, així com intentar fer coincidir les assemblees del partit amb les vacances escolars sempre que sigui possible. A més, cal també que el partit desenvolupi una acció política a les institucions beneficioses pel jovent menorquí, capaç d'atreure la gent jove que resideix a Menorca, tant la que no ha marxat a estudiar, com la que ha tornat en finalitzar l'etapa formativa. Tenim l'obligació ètica i política d'eixamplar les bases sociològiques de **Més per Menorca**, i en el cas de les generacions joves, és imprescindible trencar barreres

i obrir-nos a nous col·lectius i sensibilitats per arribar als sectors socials més allunyats, que precisament han de ser els primers interessats en les nostres polítiques a favor de la cohesió social. En aquest sentit, potenciar el Consell de la Joventut de Menorca és un element

indispensable, i potenciar-lo hauria de ser una de les prioritats de l'acció política de **Més per Menorca** al Consell Insular.

- La unitat d'acció. Tenir dues organitzacions joves que treballen paral·lelament per la causa del menorquinisme polític pot provocar una divisió de la força política, a més d'una confusió per a les persones que en són alienes. Per aquest motiu, s'insta a les respectives organitzacions juvenils a emprendre un debat que pugui desembocar en la realització, de forma periòdica, d'activitats conjuntes. De la mateixa manera, s'haurà d'iniciar un diàleg constant entre ambdues organitzacions per arribar a acords estratègics que puguin beneficiar, encara més, la força de Més per Menorca entre els joves i la participació d'aquets dins la nostra organització.

